

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/H

Külföldi hírek

-----
budapest, 1983. március 29.

kül

k e d d
-----

sk0001 4 230 mtik1001

nszk - az új parlament alakuló ülése

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 29. /mti/ - kedd délelőtt 11 órakor kezdődik a március 6-án megválasztott, új nyugatnémet parlament alakuló ülése.

a tizedik bundestagban a hagyományoknak megfelelően a megnyitó beszédet a korelnök mondja el, aki ebben az esetben willy brandt lesz, a német szociáldemokrata párt 69 éves elnöke.

ezt követően megválasztják a parlament új elnökét. a jelentős többséggel rendelkező kormánypártok a kereszténydemokrata rainer barzelt jelölték erre a tisztségre a keresztényszociális richard stücklen helyett.

komoly vitákra és az ülés elhúzódására lehet számítani a parlament négy alelnökének megválasztásakor. a többi párt ugyanis elutasította a zöldeknek azt a kérését, hogy közülük kerüljön ki az egyik alelnök. a zöldek így mind a négy alelnök megválasztásakor ellenjelöltet állítanak - mind a négy alkalommal ugyanazt.

az új kancellár - helmut Kohl - megválasztására a délután öt órakor kezdődő ülésen kerül sor. Kohl ezután átveszi kinevezési okmányát Karl Carstens államfőtől, és még a parlament keddi esti ülésén leteszi a hivatali esküt.

de

az új nyugatnémet kormány szerdán alakul meg és teszi le az esküt a bundestagban. helmut kohl hétfőn a cdu és a csu parlamenti frakciója előtt hivatalosan ismertette új, szerdán hivatalba lépő kormányának összetételét. a 16 tagú kabinetben a cdu nyolc, a csu öt, az fdp három tárcával rendelkezik majd.

fkj/th fg

06.09 290383 1521

--

sk0002 4 230 mtik1003

ógörög csucsos ivóedény

leningrád, 1983. március 29. /taszsz/- az antik művészet kincsestára újabb szép példánnyal gyarapodott: a szovjet régészek a vallási szertartásoknál használatos aranyból készült ógörög csucsos ivóedényt - ősi nevén - ritont hoztak a felszínre egy észak-kaukázusi kurgán, azaz népvándorláskori ősi temetkezőhely mélyéből.

a bikaszarv formáját követő, vert aranyból készült kupa alját apró szárnyaslovak és borostyán intarziák díszítik, a kupa oldalán pedig a görög mitológia motívumai elevenednek meg. a szakértők a kupát a leningrádi ermitáznak adták át, ahol a „szkita arany” gyűjteményt gazdagítja majd.

az ásatások majkop város környékén folytak. itt egészen az időszaítás előtti negyedik évezredtől rétegenként rakódtak egymásra a szkítáktól, a szarmatáktól és a hunoktól származó ősi kulturális emlékek.

ps fg fn

06.27 290383 0881

--

sk0003 4 230 mtik1005

rövid hírek

tüntetés hawaiiiban

new york, 1983. március 28. /taszsz/ - a nukleáris fegyverek fejlesztésének és előállításának befagyasztásáért tüntettek waikikiben, hawaii-szigetén. mintegy ezer ember vonult fel a város utcáin a fegyverkezési verseny beszüntetését követelve.

királyi napló

london, 1983. március 28. /upi/ - több mint 130 ezer fontért /200 ezer dollár/ kelt el egy londoni árverésen i. fejszál néhai iraki király naplója, a dokumentum értékű, arab nyelvű személyes dokumentum 1918-ban és 1919-ben íródott a párizsi békekonferencián, amelyen részt vett fejszál is. a napló egyebek között tartalmazza tulajdonosának javaslatát független arab államok létrehozására vonatkozóan.

bulgária - kábítószer

szófia, 1983. március 28. /bta/ - csaknem öt kilogramm kábítószerrel találtak a bolgár vámhatóságok egy 46 éves török férfi gépkocsijába rejtve. kesik halid az nszk-ba tartott, amikor a bolgár határátkelőhelyen a vámok feltartóztatták.

km kj tj fg fn

06.49 290383 1015

--

sk0004 4 300 mtik1006

rövid hírek

magyar est a lengyel televízióban

varsó, 1983. március 29. /pap/ - a lengyel televízió második pgramja hétfőn magyar estet sugárzott. bemutatta a magyarország-82 című dokumentumfilmet, majd ikarus - magyar különlegesség címmel egy riportot. befejezésként zenei összeállítást halhattak, láthattak a lengyel televízió nézők.

házasságszédelgő

sk

phoenix /arizona/, 1983. március 29. /reuter/afp/ - majdnem harminc év alatt 105 nővel kötött házasságot egy giovanni vigliotto nevű amerikai férfi, s ezért a bíróság 34 évi szabadságvesztésre ítélte. az arizonai phoenix város bírósága az 53 éves „don juant”, házasságszédelgés és család büntetőben marasztalta el. a lépre csalt nők tanuvallomása szerint vigliotto igen gyorsan szabadult hitveseitől, és rendszerint magával vitte a feleség tulajdonában volt értékeket. egyik ifjú áldozatát egyetlen fillér nélkül hagyta ott egy kanadai motelben a nászut első napjai után. a házasságszédelgőt a bíróság mellékbüntetésként 336 ezer dollár pénzbüntetéssel is sújtotta.

törökország - cumhuriyet

ankara, 1983. március 29. /afp/ap/ - az isztambuli katonai ügyész kétévi és kéthónapi börtönbüntetést kért a cumhuriyet című török liberális napilap tulajdonosára és főszerkesztőjére, mert lapjukban bíralták a katonai kormányzatot. a cumhuriyet január 23-i számában megjelent egyik cikk helytelenítette a török nyelvvel és történelemmel foglalkozó atatürk-alapítvány feloszlását és az intézménynek az oktatási minisztérium alá rendelését.

pc mj fn

07.19 290383 1549

-. -

sk0005 4 230 mtik1007

usa - nicaragua /1.rész/

washington, 1983. március 29. /mti/ - amerikai hivatalos fórumok tagadják az egyesült államok részvételét a nicaraguai baloldali rendszer elleni agresszióban. larry speakes, a fehér házszóvivője hétfőn nem volt hajlandó válaszolni az erre vonatkozó kérdésekre. egy külügyminisztériumi szóvivő viszont kijelentette: „a titkos akcióinkat érintő kérdésekkel nem foglalkozunk a nyilvánosság előtt,,.

az amerikai bünrészesség bizonyítékai azonban napról-napra szaporodnak. a time, a legnagyobb példányszámú amerikai folyóirat eheti számában közöl újabb teleplezéseket arról, hogy a nicaraguai ellenforradalmi lázadás lényegében amerikai irányítás alatt áll.

a time szerint washington a nicaraguai demokratikus erők /fdn/ elnevezésű ellenforradalmár szervezetet támogatja, amelynek tagjait a nicaraguaiak „kontráknak,, nevezik. a hetilap az egyesült államok

„mélyreható közreműködéséről,, tud, még hozzá közvetlen fdn-forrásokból.

az ellenforradalmi mozgalom amerikai irányítása mégis közvetett és óvatos. a „kontrák,, névlegesen a sandinista rendszer elől elmenekült, nicaraguaiakból álló „politikai koordinációs bizottság,, vezetése alatt működnek. tagja ennek a bizottságnak enrique bermudez varela ezredes, a somozista nemzeti gárda volt tagja is, aki a régi rendszer katonai attaséja volt washingtonban.

a politikai koordinációs bizottság ernyője alatt hármas tagozódású katonai vezérkar irányítja az ellenforradalmi erők tevékenységét. az első szint a nemzeti gárda volt tisztjeiből áll. ezt a parancsnokságot a CIA követelésére megtisztították azoktól, akik somoza alatt kifejezetten rosszhírvé váltak. feltevések szerint erre vonatkozik az az amerikai fogadkozás, amelyet a külügyi szóvivők naponta ismételnék, hogy washington nem hiva a somoza-rendszer restaurálásának. /folyt./

br/ge éb

07.20 290383 1864

-. -

sk0006 4 230 mtik1008 /panoráma/

áprilisi tréfák

frankfurt, 1983. március 29. /dpa-mti-panoráma/ - minden idők legismertebb áprilisi tréfája volt az, amikor a századforduló táján egy párizsi apróhirdetés a legmagasabb árat ajánlónak felkínálta az eiffel-tornyot - lebontás után. azon az április elsején többszáz ócskavas-kereskedő jelent meg a meghirdetett időpontban az „árverésen,, hogy párizs jelképét megvásárolja.

annyi áprilisi tréfa, ahány bolondos ötlet. minél különösebb, annál szórakoztatóbb - és gyakran annál elgondolkodtatóbb. legtöbbször megfelel ugyanis az adott kor szellemének: a háború utáni inséges években például egy berlinben kitalált, állítólagos tibeti csodanövény keletett nagy feltűnést. híre ment, hogy ennek a növénynek a levelei sütvé a hus izét adják vissza, és töviseit cipészszögeknek a főzött levelekkel együtt fel lehet használni lábbelik talpalására. később, már a „jobb időkben,, a neckermann áruházi hálózat április elsején utazási lehetőséget kínált - tengeralattjárón az antarktisz alatt.

le

április elsején rendszeresen elárasztják a lapok szerkesztőségeit azok a beugratások, amelyeket a buzgó propagandisták agyalnak ki. néhány újságíró már bejött a csőbe: hírül adták például, hogy hamburgban az akkor még nyitás előtti - illetőleg virág nélküli - virágkiállításon marlene dietrich fogja énekelni a „mondd, hol van a sok virág...”, című slágerét... frankfurtban kerestek egy ellopott lovat, amely állítólag csak egy bizonyos indulóra engedelmeskedett, ezért kézrekerítése érdekében a rendőrök órákat vettek, hogy sippal megtanulják a kívánt dallamot játszani.

egyek kutatók szerint az áprilisi tréfák története több mint háromszázéves multra tekint vissza. mások szerint jóval régebbi, már a rómaiak is hódoltak ennek a szokásnak. feljegyezték mindenesetre, hogy 1583. április elsején iv. henrik francia király levelet kapott egy „ifju leánytól”, aki randevura hívta: a találka helyén azután felesége és az egész udvartartás várta őt... több néprajzkutató állítja, hogy nagyböjt után a papok szentbeszédeiket szívesen oldották fel egy-egy viccel. akár ez a magyarázat, akár más, április elsején mindenesetre ajánlatos óvakodni attól, hogy a lehetetlent lehetségesnek tartsuk. még akkor is, ha napjainkban sok esetben a lehetetlen éppenséggel lehetségessé válik.

sr sj bd

07.21 290383 2324

-.-

sk0007 4 230 mtik1009

usa - nicaragua /2.rész/

a második parancsnokság nemzetközi: a hondurasi hadsereg tisztjeiből, a már említett varela ezredesből és a gerillák felfegyverzésében és kiképzésében ugyancsak tevékeny argentin hadsereg tisztjeiből áll. a harmadik parancsnokság kizárólag amerikaiakból tevődik össze: cia-ügynökökből, s az amerikai hadsereg panamában állomásozó déli parancsnokságának tisztjeiből.

„ez a harmadik parancsnokság alkotja állítólag a felkelés agytrószóját. utasításait a második parancsnoksághoz továbbítja, ahonnan tovább kerülnek a harmadik parancsnoksághoz, azaz magukhoz a „kontrákhoz...”. ennek a time által „bizáncian sötét”, szervezetnek az élén áll koordinátorként john negroponte, az egyesült államok hondurasi nagykövete.

H

a rendkívül bonyolult irányító apparátus célja az amerikai hetilap szerint az, hogy az egyesült államok beavatkozása ne legyen kimutatható, az amerikai kongresszus ugyanis megtiltotta a részvételt minden olyan akcióban, amely nicaragua és honduras katonai összeütközését feltételezi.

az amerikai politika másik reménysége délen, a costa ricában akcióra készülő eden pastora vezette demokratikus forradalmi szövetség - az arde. a sandinista pártból kivált „commandante zero”, vezette szervezetnek ugyanis - ellentétben a „kontrákkal”, - állítólag lenne bizonyos vonzereje azok körében, akik elégedetlenek a nicaraguai kormány teljesítményével.

a san Joséban élő eden pastora azonban egyelőre nem szánta el magát a nyílt fegyveres fellépésre volt elvtársaival szemben. anibal arana, az arde politikai titkára azt állítja, hogy ennek a szervezetnek ötezer főnyi fegyverese van nicaragua területén. a the christian science monitor című amerikai lap szerint pastora - elismerve a nicaraguai forradalom legitimitását - nem hajlandó a „kontrákkal”, azonosítani magát.

„a cia és az amerikai kormány eddig alapvetően az fdn-t támogatta”, - idézi a the christian science monitor borge nicaraguai belügyminisztert. - „de azt hiszem, hogy ami a jövőt illeti, utolsó kártyájként az arde-t akarják kijátszani abban az esetben, ha az fdn nem volna képes eredményt elérni”, a nicaraguai rendszer elleni háboruban.

br/ge éb

07.27 290383 2208

-.-

sk0008 4 230 mtik1010

reagan-levél nakaszonéhoz /1.rész/

tokió, 1983.március 29./mti/ - reagan amerikai elnök levélben számolt be nakaszone jaszuhiro, japán miniszterelnöknek arról, hogy washington „a legközelebbi jövőben”, új javaslatot terjeszt elő a genfben folyó, szovjet-amerikai leszerelési tárgyalásokon. a keddi jomiuri simbun hivatalos tokiói forrásokra hivatkozva közölte, hogy ronald reagan egyfajta ideiglenes javaslatról írt, amelynek célja kimozdítani a megbeszéléseket a washingtoni „nulla-változat”, szovjet részről történő elutasítása miatti „holtpontonról...”. az elnök ugyanakkor rámutatott, hogy végső céljának változatlanul a „nulla-megoldás”, megvalósítását tekinti.

H

1983.03.29.

az idézett források szerint a nakaszonéhoz intézett levél nem tartalmazott konkrét számadatokat, hanem azt fejtegette: amennyiben a szovjetunió hajlandó lenne európai területen elhelyezett rakétái számának csökkentésére, úgy - ennek „ellensúlyozása képpen” - az egyesült államok nyugat-európába az előirányozottnál kevesebb rakétát telepítené. ugyanakkor a levél hangoztatta, hogy a meglevő brit és francia rakétaerő nem vonható be a tárgyalásokba. a reagan-levélnek - mint a források közölték - volt egy, japán „megnyugtató” szánt, harmadik pontja is, amely szerint „nem engedhető meg szovjet rakéták ázsiai területekre történő, esetleges áttelepítése... tókió ugyanis az elmúlt időszakban több ízben - állítólagos fenyegetettségére hivatkozva - hangoztatta, hogy a tárgyalásoknak ázsiaira is ki kell terjedniük.

pl/hi éb

07.37 290383 1526

--

sk0009 4 230 mtik1011 /panoráma/

kielland-katasztrófa -1.

1983. március 29. /mti-panoráma/ - a tengeri olajkitermelés történetének eddigi legsúlyosabb katasztrófájáról adtak hírt három évvel ezelőtt egy március végi estén a világ nagy hírügynökségeinek telexgépei, a szerencsétlenség nem messze a norvég „olajfővárostól”, stavangertől, az északi-tengeri ekofisk olajmezőn létesített mesterséges szigeten történt, amelyet a híres norvég íróról, alexander kiellandról neveztek el.

a szerencsétlenség a műszakváltás után történt, amikor az olajfurók a nulla fok körüli hidegben, sűrű ködben és az óránként száz kilométeres szélben végzett szinte emberfeletti munka után a furótorony szigetről szállásuk, az alexander kielland felé tartottak. az munkások egyik másik csoportja már a szálláson tartózkodott, és a négyemeletes uszó hotel mozitermében éppen a jeremiah johnson című westernnel próbálta kipihenni napi fáradsalmait.

a tizezer tonnás, acélból készült mesterséges sziget öt, 35 méteres tartóoszlopa közül az egyik meglazult, s az építmény óriási robajjal felfordult. a tíz méter magas jeges hullámok végleg megpecsételték a bentlévők sorsát. a több napon át tartó mentés során öt nemzet több tucat helikopterét, tizenkét repülőgépét és közel ötven hajóját vetették be. a szomorú vég ismert: a philips cég tulajdonában levő munkásszállás 123 lakója - zömükben norvég

M

1983.03.29.

állampolgár- meghalt, s a többieket - összesen 89 munkást - szinte a csodával határos módon sikerült kimenteni a jeges hullámsírból.

a szörnyű baleset óta három év telt el, de a téma még mindig a norvég politikai élet homlokterében van. főleg arról folynak viták, hogy a hatóságok még meddig próbálkoznak az eltűntnek nyilvánított - csaknem negyven - olajmunkás maradványainak felkutatásával. annak idején ugyanis csak a négy éppen maradt tartóoszlop állt ki a vízből, és a tetőrész teljesen elsüllyedt. a mentőosztagok azt remélték, hogy a szigeten tartózkodók közül egyeseknek sikerült a légmentesen zárható lakótérbe menekülniük. ez a reménység azonban semmivé vált, amikor a buvárok megállapították, hogy a víz alá került szálláshely ablakainak a zömét a hullámok betörték. annak idején a szociáldemokrata kormány ígéretet tett arra, hogy semmi pénzt sem sajnál az eltűntek felkutatására. lehetővé teszi, hogy a hozzátartozók méltó módon temethessék el szeretteiket. ezzel szemben most a konzervatív párti oslói kabinet úgy véli, hogy nincs semmi értelme további eufyos dollármilliókat költeni erre, és a kiellandot végképp el kellene süllyeszteni. /foly./

ps bd
07.38 290383 2541

--

sk0010 4 230 mtik1012 /panoráma/

kielland-katasztrófa /2. rész/

a norvég kormány eddig már mintegy kilenc millió dollárnak megfelelő összeget költött a kiellandra, s nem akarja, hogy a parlament a husvétii szünet után, amikor ismét ezzel a kérdéssel foglalkozik, további összegeket szavazzon meg.

a parlamenti vitában azonban nemcsak a pénzről, hanem a sziget felelősségről is szó lesz. a hivatalos jelentés szerint a kielland katasztrófa oka hibás forrasztás volt. sokan vitatják ezt: szerintük azért következett be a katasztrófa, mert már túlságosan sok olaj elhasználdott a tartóoszlokokon, vagyis az építmény szerinti tulajdonosok továbbhasználták a behendezést felújítás nélkül, mint szabad lelt volna.

ha így van, akkor a tragédia oka nem egyszerűen technikai hiba, hanem más: a profithajsza.

pogonyi lajos, mti-panoráma

ps bd

07.39 290383 0812

M

sk0011 4 230 mtik1013

asszám

uj-delhi, 1983. március 29. /ap/ - india asszam államában hétfőn újabb zavargások voltak. a bevándorlók és a helyi lakosság összecsapásaiban 12 ember halt meg.

a második hónapja tartó ellenségeskedések következtében már körülbelül háromezer ember vesztette életét.

jóllehet a katonaság és a rendőrség járőrei állandóan ellenőrzik az utcákat, mégis több összecsapás történt a késekkel, botokkal és gyújtószerkezetekkel felszerelt asszámiak és a bevándorolt bengáliak között. három helyen pokolgépet robbantottak, az uni indiai hírügynökség jelentése szerint az egyik faluban 10 embert késeltek meg halálosan, és felgyújtottak ötven házat.

az egymillió bengáli bevándorló kiutasítását követelő mozgalom vezetői vasárnap azt közölték, hogy egyelőre felfüggesztik a tiltakozó tömegmegmozdulásokat. ugyanakkor felszólították a lakosságot, hogy távolmaradással és a házakra kifüggesztett fekete zászlókkal tiltakozzon indira gandhi kormányfő szerdán kezdődő asszámi látogatása ellen.

pc mj fn

08.07 290383 1034

--

sk0012 4 230 mtik1014

cheysson

uj-delhi/islamábád, 1983. március 29. /up/ - claude cheysson francia külügyminiszter hétfőn kétnapos hivatalos látogatásra pakisztánba érkezett.

cheysson előzőleg Indiában naraszimha rao külügyminiszterrel tanácskozott. megbeszélésük témája az el nem kötelezett országok nemrég befejeződött csúcstalálkozója, az irak-iráni háború, valamint afganisztán és kambodzsa kérdésköre volt.

kj fn

08.21 290383 0427

--

sk0013 4 230 mtik1015 /panoráma/

uj jewels - tíz év után-1.

budapest, 1983. március 29./mti-panoráma/- az ország demokratizálási folyamatának megindulása, agrárreform, a munkanélküliség csökkenése, a lakosság helyzetét javító szociális intézkedések sora és független, el nem kötelezett külpolitika jelzi a grenadai forradalom elmúlt négy évi eredményeit - mondotta tarlie francis, a demokratikus ifjúsági világszövetség grenadai képviselője az mti munkatársának, kaszab zsuzsának adott nyilatkozatában. a grenadai ifjúsági vezető az uj jewels párt alapításának tizedik évfordulója alkalmából nyilatkozott.

a kis antillák szélfelőli szigetcsoporcja legdélibb tagja, grenada 160 kilométerre van venezuelától, területe alig nagyobb a csepel-szigeténél, lakóinak száma 110 ezer fő. neve akkor került először a köztudatba, amikor 1979-ben a fiatal ügyvéd, maurice bishop vezette uj jewels mozgalom elűzte eric gairy kormányát.

- a gairy-kormány a karibi térség leggkorruptabb, legerőszakosabb minidiktaturáinak egyikét valósította meg. a rendszer ellen mindennaposak voltak a tiltakozások, de a hatalomátvétel ideje akkor jött el, amikor gairy éppen a repülő csészealjakra tartott előadást az ensz-ben. az uj jewels mozgalom tagjai 26 lőfegyverrel felszerelve - egyetlen lövés nélkül - megadásra kényszerítették a miniország hadseregét 1979. március 13-án. - mondotta tarlie francis.

- az uj jewels mozgalom párt /joint endeavour for welfare, education and liberation - együttes törekvés a jólétre, műveltségre és felszabadulásra/ éppen tíz évvel ezelőtt, 1973 márciusában két ellenzéki mozgalom - a bishop vezette mozgalom a népi gyülekezésekért és unison whiteman /jelenleg idegenforgalmi miniszter/ jewels mozgalmának - egyesüléséből alakult. a nemzeti párt és az egyesült néppárt csatlakozása után a mozgalom megerősödött, és 1976-ban jelentős eredményeket ért el a választásokon.

- 1973-ban az ország nehéz gazdasági helyzetben volt: a külföldtől való teljes gazdasági függés, a 47 százalékos munkanélküliség, az ipar hiánya, az alacsony műveltségi szint, a magas infláció és a botránnyos méretű korrupció jellemezte. bishop programjában - agrárországról lévén szó - agrárreform és a hozzá tartozó iparosítás, valamint a halászat fejlesztése, az ingyenes oktatás, a turizmus fellendítése, utépitési programok, az életszínvonal emelése, szociális intézkedések és független, antiimperialista külpolitika megvalósítása szerepelt. /folyt/

kzs bd

08.32 290383 2455

--

sk0014 4 230 mtik1016 /panoráma/

uj jewels - tíz év után- 2

- az elmúlt négy év alatt sikerült stabilizálni az alapvető élelmiszerek árát, bevezették az ingyenes alapszintű oktatást, második szakaszba lépett az analfabetizmus felszámolására indított mozgalom, először az ország történetében törvénybe iktatták a nők egyenjogúságát és lakásépítési programot kezdtek.

- jelenleg a mezőgazdaság fejlesztése a legfontosabb feladat. az országban elsősorban kakaót, banánt, cukornádat, citrusfélét, kókuszdiót és szerecsendiót /ez utóbbiból a világ össztermésének egyharmada grenadából származik/ termesztenek. a mezőgazdaság alapját a kis-és közép birtokok képezik. a kisszámú proletariátus mellett a kistulajdonosok adják a forradalmi rendszer támaszát. az agrárreform keretén belül elsősorban a meg nem művelt területeken állami gazdaságokat és szövetkezeteket létesítenek, a termelőket pedig gépekkel, műtrágyával, új felvásárlási rendszerrel támogatják. -1982-ben az ország 5,5 százalékos növekedést ért el, a legmagasabbat a nyugati féltekén. ez a tervgazdálkodásnak és a fejlesztési programoknak köszönhető. a reálbérek 3 százalékkal növekedtek, a munkanélküliség pedig 14 százalékra csökkent. fontos feladat a turizmus fejlesztése: ebből a célból korszerűsítik kubai segítséggel a főváros - 1984 márciusában átadandó - repülőtérét és kikötőjét. az ország külgazdasági partnerei közül a caricom/karib-tengeri közösség/ tagállamai a legfontosabbak. grenada igyekszik kiterjeszteni kapcsolatait az európai gazdasági közösség és a szocialista országok felé is.

- a kis ország jelenlegi kormányzata ellen több külső és belső támadás indult. eddig négy alkalommal volt puccskísérlet, többször kíséreltek meg merényletet a kormányfő, maurice bishop ellen is. reagan elnök új karibi stratégiájában grenadát is célba vette, legutóbb az épülő új repülőtérrel próbálta veszélyes katonai létesítménynek feltüntetni. az cia „piramis” fedőnevű terve tengeri blokádot, gazdasági bojkottot, az országnak a caricom -ból való kiszorítását, a turizmus megakadályozását célozza.

- grenadát idén márciusban új-delhiben felvették az el nem kötelezett országok mozgalmának tagállamai közé. az 1983-as év grenadában a „szakmai, tudományos és a politikai oktatás éve”, nevet kapta. jelenleg már a dolgozók 80 százaléka szakszervezetekbe tömörült munkás. a párt célja a nemzeti demokratikus forradalom következetes megvalósítása, a haladó orientáció további fejlesztése - mondotta tartie francis.

kzs bd

08.34 290383 2489

ll

-.-

sk0015 4 230 mtik1017

latin-amerikai hírek

ecuador - sztrájkok vége

quito, 1983. március 29. /pl/ - ecuadorban visszatért a nyugalom, miután a múlt héten széles körű tömegmegmozdulásokat szerveztek a dolgozók a kormány gazdaságpolitikája ellen. sikertelent ért véget az a 48 órás sztrájk, amelyet a munkások magasabb bérek követelésével rendeztek. az ország legnagyobb szakszervezeti tömörülése, a dolgozók egységfrontja /fut/ ezért úgy döntött, hogy április közepére halasztja el az országos - meghatározatlan időre szóló - sztrájkot, amelyre a múlt hét közepén hívta fel az ecuadori dolgozókat.

x x x

argentina - általános sztrájk

buenos aires, 1983. március 29. /upi/reuter/ - argentinában hétfőn éjjel véget ért a csaknem tízmillió dolgozó részvételével rendezett általános sztrájk. a 24 órás munkabeszüntetést az argentin általános munkásszövetség /cgt/ hirdette meg, hogy nagyobb nyomást adjon bérkövetelésének. a sztrájk egy napra megbénította a 27 millió lakosú ország gazdasági életét; a kulcsfontosságú ipari központokban a dolgozók 96 százaléka szüntette be a munkát.

saul ubaldini, a cgt főtitkára újságíróknak sikeresnek minősítette a sztrájkot, és kijelentette: a szakszervezeti tömörülés további munkabeszüntetéseket helyez kilátásba, ha a kormány nem hoz sürgős intézkedéseket az argentin gazdaság helyzetének javítására.

x x x

chilei külügyminiszter

washington, santiago, 1983. március 29. /ap/reuter/ - miguel schweitzer, chile újonnan kinevezett külügyminisztere hétfőn udvariassági látogatást tett washingtonban george schultz amerikai külügyminiszternél. a megbeszélésekről ugyan nem közöltek részleteket, de az ap amerikai hírügynökség szerint valószínűleg a két ország közötti katonai együttműködés kérdése állt a rövid eszmecseréje középpontjában.

gf fn

08.36 290383 1826

ll

-.-

sk0016 4 230 mtik1018

nicaragua - pravda

moszkva, 1983. március 29. /mti/ - a forradalom ellenségeinek fegyveres provokációja nem tudta megzavarni nicaragua munkás hétköznapijait, az országban folyik és vége felé közeledik az aratás s gyapotból több termett, mint eddig bármikor - írja a pravda managua-i tudósítója a lap keddi számában.

a földművelők a mezőgazdasági munka mellett esténként a népi milícia, valamint a tartalékos katonák egységeinek foglalkozásain vesznek részt, ugyanis itt, az ország északi részében újra lehet számítani a fegyveres támadásra és erre fel kell készülni.

humberto ortega nemzetvédelmi miniszter elmondotta, hogy a hondurasi hadsereg számos egységét vonták össze a nicaraguai határ mentén és áprilisra hadgyakorlatot terveznek a chinandega nicaraguai tartománnyal határos területeken.

világos, hogy a külső ellenség arra számított: támadásával pánikot szíthát és ezzel politikai bizonytalanságot idézhet elő. tévedtek s épp ellenkező hatást értek el. a nicaraguai nép ezekben a hélszabadítási front és a nemzeti ujjászületés kormánya köré - állapítja meg a pravda.

hj/ge éb

08.56 290383 1183

-.-

sk0017 4 230 mtik1019

andropov - neues deutschland

berlin, 1983. március 29. /mti/ - vezércikkben üdvözli a neues deutschland keddi száma jurij andropov pravda-nyilatkozatát, amely - mint megállapítja - a béke és józanság hangja. „a szovjetunió legfőbb képviselője világosan és nyomatékosan fejti ki, mit lehet és kell most tenni egy nukleáris katasztrófa veszélyének száműzéséért és a béke tartós biztosításáért,„

a német demokratikus köztársaság - hangsúlyozza a neues deutschland - teljes mértékben támogatja a szovjetunió magatartását. ma a legfontosabb közös cél a béke megőrzése, egy nukleáris háború megakadályozása. „az imperializmus legagresszívabb körei hasztalan

Se

remélik, hogy konfrontációs irányzatukkal a maguk javára változtathatják meg a történelem menetét. ma már mindenütt ott vannak azok az erők, amelyek meghiusítják az ilyen törekvéseket, - olvasható az nszep kb központi lapjában.

bj/ge éb

08.58 290383 0921

-.-

sk0018 4 230 mtik1020

világháború forgatókönyv /1.rész/

washington, 1983. március 29. /mti/ - a harmadik világháború kitörésének forgatókönyvét is magában foglalja a pentagon „ötéves terve,„ annak a 106 oldalas pentagon-okmányának az egyik melléklete, amely az amerikai kormány 1985-89 évekre szóló katonapolitikai irányelveit összegezi. valójában a pentagon kétezer milliárdos ötéves katonai költségvetéséhez szolgáltat érveket.

a dokumentum és mellékletei- mint jelentettük - az upi amerikai hírügynökség birtokába kerültek. az egyik melléklet a harmadik világháború kitörésének esetleges körülményeit írja le, azzal a különös megjegyzéssel, hogy „nem jövőbeni eseményeket jósol meg, és nem is az erők felfejlesztéséhez kíván irányt mutatni,„ csupán „tervezési,„ célokat szolgál arra az esetre, ha az egyesült államoknak egyszerre több fronton kell hadat viselnie az elkövetkező években.

e bevezető után a melléklet nagyon is konkrét forgatókönyvet tartalmaz arról, hogyan válaszol az egyesült államok egy állítólagos „szovjet kihívásra,„ irán térségében. az amerikai forgatókönyv szerint az első mozgósítástól a harmadik világháború kirobbanásáig csupán 125 nap telik el.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

Se

1983.03.29.

a forgatókönyv szerint a szovjetunió és a varsói szerződés tagállamai részleges mozgósítást rendelnek el, amire washington haditengerészeti manőverekkel és a gyorshadtest mozgósításával válaszol. a szovjetunió bejelenti, hogy az 1921. évi szovjet-iráni barátsági szerződés alapján kész irán segítségére sietni, washington nyilatkozik: „kész minden szükséges lépést megtenni az egyesült államok létfontosságú érdekeinek védelmében,„.

fn

08.58 290383 1716

-.-

sk0019 4 230 mtik1021

világháborús forgatókönyv /2.rész/

szerk. táj. folyt.

Lengyelország, az ndk és csehszlovákia nagyszabású hadgyakorlat előkészületeit kezdi meg, mozgósít a nato is. az egyesült államok 12 nappal a d-day előtt úgy ítéli meg a helyzetet, hogy a szovjet bevonulás iránba elkerülhetetlen, ezért részleges mozgósítást rendel el, és csapatokat küld más közel-keleti országokba is. kihajózik az egyesült államokból a tengerészgyalogság. hat nappal később az első szovjet csapatok behatolnak iránba, s irán külföldi segítséget kér. az egyesült államok „szovjet mértéktartást követel és bevonul csapataival iránba,„.

a szovjetek 24 hadosztálllyal, két ékben nyomulnak előre iránban. szaud-arábia beengedi az amerikai csapatokat. az iráni hadsereg szembeszáll a szovjetekkel. szovjet-amerikai légitámadás irán felett. az amerikai légierő csapást mér a szovjet mögöttes területre. szovjet-amerikai tengeri csata az indiai-óceánon. újabb amerikai egységek sietnek a nato-csapatok megerősítésére. kuba is mozgósít. washington teljes mozgósítást és sorozást rendel el.

br/th éb fn

09.03 290383 1125

-.-

1983.03.29.

sk0020 4 230 mtik1022

pravda - Lengyelország

moszkva, 1983. március 29. /mti/ - korai lenne még megállapítani, hogy lengyelországban teljességgel sikerült áthidalni a válságot és az ország a normális gazdasági fejlődés útjára lépett, de annyi már látható, hogy lengyelország egyre határozottabban oldja meg bonyolult problémáit - írja a pravda keddi számában a lap varsói tudósítója.

a még meglévő nehézségek nem kicsik: folytatódik az éles politikai harc a szocializmus ellenségeivel és az ellenforradalmi illegális szervezetekkel szemben, tovább tart az ország elleni propaganda-agresszió és nem ért véget az egyesült államok és a nato országainak lengyelország elleni gazdasági blokádjá. a gondok megoldásában ugyanakkor jelentős segítséget nyújtanak a szovjetunió és a szocialista országok.

a gazdasági fejlődés még fennálló kiegyensúlyozatlansága ellenére az 1982-es statisztikai jelentésekből már kiderül, hogy a második félévben megélték az ipari termelés s ennek eredményeként lelassult a nemzeti jövedelem csökkenésének üteme.

fontos feladat a kereslet és a kínálat közötti szakadék áthidalása, hiszen az elmúlt évben jelentősen megnövekedtek a dolgozók jövedelmei s ennek következtében inflációs folyamatok léptek fel, amelyek romboló hatást gyakorolnak a piacra.

a tudósító rámutat: az 1983-85-re szóló tervben - amely most van a szem előtt - már jelentős előrelépést terveznek. végezetül elemzése alátámasztására megállapítja, hogy az idei februári eredmények alátámasztják a további növekedési tendenciát s a statisztika a gazdaság szinte minden területén százalékos értelemben is fejlődést mutat 1982. februárjához képest.

hj/hn éb

09.06 290383 1674

ll

-.-

sk0021 4 230 mtik1023

ensz - nicaragua, grenada

new york, 1983. március 29. /taszsz/adn/ - az ensz biztonsági tanácsa hétfőn felújította a nicaragua elleni fegyveres agresszióról két hete kezdett vitát.

togo képviselője felszólalásában üdvözölte mexikó és több más latin-amerikai ország közvetítési javaslatát, és hangsúlyozta: togo az érintett országok közötti konstruktív párbeszéd híve. minden állam szuverén joga - mondotta -, hogy maga döntse el, milyen lépéseket tart szükségesnek országa társadalmi és gazdasági fejlődéséhez.

victor hugo tinoco nicaraguai külügyminiszter-helyettes rámutatott, hogy kormánya határozott erőfeszítéseket tesz a hondurasszal való megértés elősegítésére. határozottan elutasította azonban a hondurasi külügyminiszternek azt a kísérletét, hogy a nicaragua elleni agressziót belső konfliktusként tüntesse fel.

jeane kirkpatrick, az egyesült államok állandó ensz-képviselője felszólalásaiban megkerülte azokat a konkrét tényeket, amelyek az egyesült államok részvételét bizonyítják a nicaragua elleni fegyveres provokációk megszervezésében.

a bt-ülésem elhangzott tények és a sajtójelentések egyre világosabbá teszik, hogy a nicaragua elleni agresszió a cia irányításával és közreműködésével még korábban készített alapos terv része - írja a taszsz hírügynökség.

a reagan-kormány - állapítja meg a taszsz - már 1981-ben 19 millió dollárt bocsátott a cia rendelkezésére, hogy mozgósítsa és a közép-amerikai ország elleni felforgató hadműveletekre felkészítse az ellenforradalmi csoportokat. a végső cél az volt, hogy megdöntsék nicaragua forradalmi kormányát.

a grenadai kormánynak bizonyítékai vannak arra, hogy a reagan-kormányzat közvetlen, illetve közvetett agressziót tervez az ország ellen - jelentette ki unison whiteman grenadai külügyminiszter.

a grenadai diplomácia vezetője az ensz székhelyén tartott sajtókonzferencián felhívta a világközvélemény figyelmét az országa körül washington által szított ellenséges légkörre és rámutatott: a reagan-kormány hatalomra kerülésének első napjaitól arra törekszik,

ll

hogy a haladó irányvonal feladására készítse grenadát. washington nyomást igyekszik gyakorolni grenadára, és el akarja szigetelni az országot a karib-tenger többi országától - mondotta a grenadai külügyminiszter.

te mj fn

09.13 290383 2323

--

sk0022 4 230 mtik1024

közel-kelet /1.rész/

kairó, 1983. március 29. /mti/ - kedden bagdadban folytatja tanácskozásait jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnöke. arafat hétfőn érkezett - előzetes bejelentés nélkül - irakba.

arafat hétfőn szadun hammad iraki külügyminiszterrel találkozott és megbeszélést folytatott az ország biztonsági szolgálatának vezetőjével. megfigyelők nem tartják valószínűnek, hogy az ugyancsak bagdadban tartózkodó douglas hurd angol külügyminiszter-helyettes is találkozná a palesztin politikussal. hurd, aki izrael és a pfsz kölcsönös elismertetésének szószólója, azt az angol kormányt képviseli, amely tudvalevőleg nem tartja partnernek a pfsz-t, amíg az izrael állami létét el nem ismeri.

miután arafat szaud-arábiában járt, a rijadi kormányzat értesre adta, hogy bármit határozzon el egymás közti kapcsolatai tekintetében a pfsz és jordánia, szaud-arábia támogatni fogja majd ezt a döntést. szaud el-fejszál külügyminiszter mondotta ezt, a saudi gazette angol nyelvű ujság által kedden közölt nyilatkozatban. szaud el-fejszál hétfőn váratlanul ammanba érkezett és találkozott husszein királlyal. /folyt./

pk/hi éb

09.14 290383 1196

ll

--

sk0023 4 230 mtik1025

/törölve/

-.-

sk0024 4 230 mtik1026

közel-kelet /2.rész/

philip habib, reagan elnök különmegbizottja, aki izrael és libanon egyelőre megfeneklett tárgyalásait ellenőrzi, hétfőn három órán át tárgyalt bejrutban gemajel elnökkel. a tanácskozásokon elsősorban izrael ugynevezett biztonsági követeléseiről volt szó. izrael azért harcol, hogy megőrizhesse közvetlen vagy megbizottain - a szakadár haddad őrnagy miliciáján - keresztül gyakorolt ellenőrzését dél-libanon felett. habib szerdán jelentéstételre az egyesült államokba utazik, s a jövő héten várják vissza a közel-keleti térségbe.

le

izrael legutóbb további feltételt támasztott dél-libanon kiűritése fejében: a palesztin kézben levő izraeli hadifoglyok szabadon bocsátását. a bejruti rádió hétfőn este arról tájékoztatót, hogy palesztin hírforrások szerint a nyolc izraelit őrizet alatt tunéziába szállították. ez - mondotta az idézett hírforrás - már összefügg a hadifoglyosérőrl folyó tárgyalásokkal, amelyekben bruno kreisky osztrák kancellár megbizottja is részt vesz.

időközben folytatódnak az arab lakosság szabadságtüntetései a tizenötödik éve megszállt ciszjordániában. a nablusz környéki dzseninben kijárási tilalom van. hasonló intézkedéseket tettek ramallahban és magában nabluszban is.

a dzsenini demonstrációk különösen hevesek és elkeseredettek voltak, mert a palesztinok az izraeli hatóságokat teszik felelőssé egy tömeges mérgezésért. a hét végén több mint háromszáz iskolás gyermek betegedett meg mérgezési - az első nyilatkozatok szerint gázmérgezési - tünetekkel. hétfőn további betegeket kellett kórházba szállítani. palesztin források szerint a megbetegedéseket a tüntetők ellen bevetett mérgezgáz okozta.

pk/hi éb

09.19 290383 1695

-.-

sk0025 1 230 mtik1027 /javítás a mtik 1003-ra/

ógörög ivóedény

mai mtik 1003 sz. hírünk /ógörög ivóedény/ 1.bek.4.sorban a név helyesen:

... ősi nevén r h ü t o n t hoztak felszínre...stb

ae fn

09.20 290383 0176

le

-.-

sk0026 4 230 mtik1028

falklandi látogatások

London, 1983. március 29. /mti/ - a brit külügyminisztérium a keddre virradó éjjel közölte, hogy a falklandi háboruban elesett argentinok hozzátartozói meglátogathatják szeretteik nyugvóhelyét - feltéve, hogy a látogatások a nemzetközi vöröskereszt szervezésében és felügyelete mellett zajlanak.

a bbc kedd reggeli, port stanley-i jelentése szerint a brit szigetlakók további feltételeket kívánnak támasztani. azt akarják, hogy az argentin látogatók ne jöjjenek „csoportosan”, és mozgásuk korlátozódjék a darwini katonai temető közvetlen környékére. másszóval a fővárosba, port stanley-be ne jöhessenek.

az ügyben két további bonyolító körülmény van. az egyik, hogy a falklandi sírok meglátogatását buenos aires-ben egy hazafias csoport szervezi, amely azt hirdeti, hogy az elhunytak hozzátartozóinak akkor is joguk van a falklandokra utazni, ha a brit kormány ebbe történetesen nem egyezik bele.

a másik az, hogy a brit és az argentin látogatásokhoz egyaránt „átszállóhelynek”, számító uruguay kormánya - egyes hírek szerint - csak abban az esetben nyitná meg kikötőit a falklandok felé tartó brit családtagok előtt, ha a brit kormány utat enged az argentinoknak is. ezt a változatot a londoni külügyminisztérium egyelőre cáfolja.

egyébként a brit halottak családjai is most husvétkor kereshetik fel először a falklandi nyugvóhelyeket.

ae/hn éb

09.23 290383 1417

lé

--

sk0027 4 230 mtik1030

jorge del prado - nyilatkozat

Lima, 1983. március 29. /apn/ - a közép-amerikában zajló események a latin-amerikai országok antiimperialista küzdelmét tükrözik. ezek az események nagymértékben hatnak a perui nép tudatára is, mivel az imperializmus közös ellenség - jelentette ki linában jorge del prado, a perui kommunista párt főtitkára az apn szovjet sajtóügynökség tudósítójának adott nyilatkozatában.

peru munkásmozgalmának kérdéseit érintve a főtitkár elmondta: a kommunista párt célja, hogy megszabadítsa az országot a közvetlen és közvetett gazdasági, politikai és kulturális függőségtől. utalt azokra a tömeges megmozdulásokra, amelyeket a kormány gazdaságpolitikája elleni tiltakozásul szerveztek az országban.

jorge del prado az antiimperialista egységfront kialakulásának folyamatáról szólva emlékeztetett, hogy már néhány éve tevékenykedik a népek békéjéért és felszabadulásáért küzdő perui mozgalom; megalakult a latin-amerikai és karib-tengeri országokkal való szolidaritás perui bizottsága, amelyben a perui kommunisták is képviseltetik magukat; létrejött a baloldali erőket tömörítő mozgalom is, amely legfőbb céljának egy népi kormány létrehozását tekinti. egy ilyen kormány képes lenne szavatolni peru függetlenségét, a valódi demokráciát, amely a nép jólétén és a dolgozók, az egész nép jogainak tiszteletben tartásán alapul. a perui kommunista párt jelentős szerepet játszik ebben a mozgalomban - állapította meg nyilatkozatában jorge del prado.

gf mj fn

10.03 290383 1508

lé

--

sk0028 4 230 mtik1031

francia gazdasági akció-program /1.rész/

dobsa jános, az mti tudósítója írja:

párizs, 1983.március 29./mti/ - a kormány által pénteken elhatározott gazdasági akció-programról továbbra is élénk vita folyik franciaországban. a gazdasági egyensúly helyreállítására irányuló program népszerűtlen intézkedéseket tartalmaz s ezt a jobboldal maximálisan igyekszik kihasználni propagandájában. különösen heves kampányt folytat az ellen az intézkedés ellen, amely csak kétezer frank értékű külföldi deviza vásárlását engedélyezi a külföldre utazó francia turistáknak.

baloldali körökben viszont azt bírálják, hogy a kormány csak a megszorító intézkedéseket jelentette be, de nem vázolta azt, hogy a kényszerkölcsönből és egyéb megtakarításokból befolyó összegeket hogyan akarja felhasználni az ipar fejlesztésére és korszerűsítésére, így a lakosság egyelőre csak a takarékosági program negatív hatásait érzi, de nem nyújtották számára pozitív perspektívákat.

georges marchais, - az fkp főtitkára, aki jelenleg a görög kommunista párt meghívására athénban tartózkodik, újságírók kérdéseire válaszolva kijelentette: a most hozott döntések bizonyos nyugtalanságot keltenek s feltétlenül el kell kerülni azt, hogy azok a munkanélküliség növekedéséhez vezessenek.

marchais hangsúlyozza, hogy a kommunisták elválaszthatatlannak tekintik a kitűzött hármas célt: - a munkanélküliség és az infláció csökkentését, valamint a külkereskedelmi mérleg egyensúlyának helyreállítását. egyik célt sem lehet a másik fölé helyezni. a kommunisták ilyen értelemben szólnak majd fel a nemzetgyűlési vitában s a dolgozóknak is ilyen értelemben kell fellépniük az üzemekben. a jobboldal politikája által tönkre tett francia gazdaság talpraállításához erőfeszítésre van szükség, de az áldozatokat elsősorban a nagy jövedelműektől kell megkövetelni. /folyt./

ds/hi éb

10.27 290383 1877

de

--

sk0029 4 230 mtik1032

francia gazdasági akció-program /2.rész/

philippe herzog, - az fkp politikai bizottságának tagja, - a párt gazdasági szakértője, az afp- nek adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a kormány akció-programját ki kell egészíteni, jobbra, hatékonyabbá kell tenni. a kommunisták azt javasolják, hogy hozzanak intézkedéseket a tőkekivitel ellen, nagyobb mértékben adóztassák meg a nagy vagyonokat és spekulációs jövedelmeket, enyhítsék a kis keresetűekre rótt terheket s haladéktalanul hozzanak intézkedéseket az ipar fejlesztésére.

a cgt országos vezetősége nyilatkozatában hangsúlyozta: a cgt egyet ért azzal, hogy helyre kell állítani a gazdasági egyensúlyt, de nem ért egyet a most hozott intézkedések jelentős részével, mert azok nem a kívánt irányba mutatnak. a kényszer- kölcsön elve magában véve helyes, de a határt túlságosan alacsonyra szabták, csak a magas jövedelemmel rendelkezőket kell kölcsönjegyzésre kötelezni s nagyobb mértékben kell megadóztatni a nagy vagyonok tulajdonosait. az akció-programot módosítani kell s a cgt konstruktív szellemben kíván erről tárgyalni a kormánnyal.

jacques delors gazdasági, pénzügyi és költségvetési miniszter a francia rádióban nyilatkozva hangsúlyozta: az akció- program végrehajtására feltétlenül szükség van a külkereskedelmi deficit és az egyre súlyosodó külföldi adósságok csökkentésére. a kormány kész tárgyalni a szakszervezetekkel a munkanélküliség elleni küzdelem hatékonyabbá tételéről és az iparfejlesztésről. a miniszter hangsúlyozta: - a kormány ebben az évben 22 milliárd frankot irányozott elő az állami iparvállalatok korszerűsítésére s kedvezményes kölcsönök formájában 45 milliárdos hitelkeretet biztosít mindazoknak az iparágaknak, amelyeknek különösen éles nemzetközi versennyel kell megküzdeniük.

ds/hn éb

10.29 290383 1807

de

--

sk0030 4 230 mtik1033

etiópia - cáfolat

addisz-abeba, 1983. március 29. /taszsz/ - etiópia visszautasította a sunday times című angol lapnak azt a jelentését, amely szerint az afrikai állam állítólag más országoknak adja át a nemzetközi szervezetektől kapott élelmiszersegélyeket.

az aszály sújtotta lakosság megsegítésére alakult kormánybizottság képviselője kijelentette: az angol lap vádaskodásai annak a kampánynak a szerves részét alkotják, amellyel le akarják járatni etiópia népi demokratikus kormányát. ehhez hasonló rágalmak már többször előfordultak a nyugati sajtóban, annak ellenére, hogy az élelmiszersegélyek elosztását külföldi szakértők és nemzetközi szervezetek képviselői szigorúan ellenőrzik - emlékeztetett az etióp kormánytisztviselő.

gf mj fn

11.14 290383 0771

--

sk0031 4 230 mtik1034

két rövid hír

thaiföldi provokációk

hanoi, 1983. március 29. /mti/ - harminc ellenforradalmárt tettek harcképtelenné a kambodzsai népi fegyveres erők a március 24-vel végződött héten - jelenti egy phnom penhben kiadott összefoglaló közlemény. az ellenforradalmárok a thaiföldi hadsereg ágyúinak fedezete alatt próbáltak benyomulni kambodzsába, de csoportjaikat a népi erők fölszámolták. a thaiföldi tüzérség hatvannyolc alkalommal tüzelt kambodzsai területre, a légierő felderítőgépei négy ízben sértették meg kambodzsai légterét az ország nyugati részén. a tengeren kilencvenöt alkalommal hatoltak be thaiföldi hajók a kambodzsai felségvizekre.

szolidaritás - letartóztatás

varsó, 1983. március 29. /pap/taszsz/ - a lengyel biztonsági szervek vasárnap a „szolidaritás”, és a „független diákszövetség” több volt tagját tartóztatták le államellenes kiadványok szerkesztése, nyomtatása és terjesztése miatt. a csoport a társadalmi rendet sértő egyéb akciókat is tervezett. a lengyel

Al

biztonsági szervek három nyugatnémet gyártmányú ofszetgépet, nyomdai berendezéseket és anyagokat, valamint jelentős mennyiségű illegális kiadványt foglaltak le. a varsói vajdasági ügyészség eljárást indított az ügyben, a csoport tagjait előzetes letartóztatásba helyezték.

dp/gl/pf mj fn

11.22 290383 1312

--

sk0032 4 230 mtik1035

cuellar - nyilatkozat

moszkva, 1983. március 29. /mti/ - őszintének, nyílnak és barátinak nevezte jurij andropovval, az szkp kb főtitkárával hétfőn megtartott találkozóját javier pérez de cuellar ensz-főtitkár a taszsz-nak kedden adott nyilatkozatában. kijelentette, hogy nincs egyetlen fontos, jurij andropov által a találkozón felvetett nemzetközi kérdés sem, amiről ő, cuellar ne fejtette volna ki az ensz álláspontját, illetve saját személyes véleményét. megállapította, hogy a találkozó jelentős mértékben segíteni fogja őt abban, hogy eleget tegyen ensz-főtitkári feladatainak.

cuellar emlékeztetett rá, hogy a megbeszélésen mindketten kijelentették: nyugtalanítónak tartják a jelenlegi nemzetközi helyzetet, ezen belül a leszerelés ügyének mai állapotát. „ugy véljük, hogy ennek a kérdésnek, s különösen a nukleáris fegyverkezési hajszá megfékezésének nagy figyelmet kell szentelni.,,

az ensz főtitkára szerint moszkvai látogatásra szóló meghívása annak a bizalomnak a jele, amelyet a szovjetunió a világszervezet, mint az enyhülés és a béke eszköze iránt érez.

pérez de cuellar szólt arról a benyomásról is, amelyet az szkp kb főtitkára mint politikus tett rá. „nagyra értékelem éles elméjét, humorérzékét, azt, hogy mély ismeretei vannak a nemzetközi problémákról., - mondotta.

fl/hi éb

12.47 290383 1337

R

--

sk0033 4 230 mtik1036

közalkalmazottak nemzetközi szakszervezete

moszkva, 1983. március 29. /taszsz/ - a következő évek terveit, mindenekelett a béke védelméért vívott harc feladatait vitatják meg a 43 ország több mint 28 millió dolgozóját tömörítő közalkalmazottak és rokonszakták dolgozói szakszervezetei nemzetközi szövetségének végrehajtó bizottsági ülésén moszkvában.

a kedden moszkvában megnyílt ülés résztvevőit galina szorokina, a szakszervezeti szövetség alelnöke üdvözölte. beszámolót tartott hans lorenz, a szövetség főtitkára, kiemelve a szakszervezeti szövetség egyre növekvő nemzetközi tekintélyét.

a beszámoló határozottan elítélte az egyesült államok azon döntéseit, hogy új típusú amerikai középható-távolságu nukleáris rakétákat telepít nyugat-európába, megkezdi a neutronfegyver gyártását és rakétabázisokat hoz létre a világ különböző térségeiben. lorenz a béke és az enyhülés ellenségeinek nevezte a transznacionális vállalatokat, amelyek tevékenysége fölött a szakszervezeteknek ki kell vívniuk az ellenőrzést.

te lb pi

13.17 290383 1052

--

sk0034 4 230 mtik1037

a nyugatnémet parlament alakuló ülése

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 29. /mti/ - kedden délelőtt összeült a március 6-án megválasztott, új nyugatnémet parlament. az alakuló ülésen willy brandt, a német szociáldemokrata párt 69 éves elnöke mondott megnyitó beszédet, mint a parlament korelnöke. ezt követően a parlamenti képviselők túlnyomó többségének szavazataival a kereszténydemokrata rainer barzel választották meg a tizedik bundestag elnökének. barzel az 508 érvényes szavazatból 407-et kapott.

megnyitó beszédében willy brandt a kormánypártok /cdu-csu, fdp/ és az ellenzéki pártok /spd, zöldek/ kölcsönös felelősségét hangsúlyozta és a „demokratikus politikai kultúra ápolására”, szólította fel őket.

fi

brandt méltatta a nyugatnémet polgári demokrácia fejlődését, folytonosságát és stabilitását. ugyanakkor arra is rámutatott, hogy az elmúlt években számos, aggodalomra okot adó probléma is kialakult az nszk-ban. ezek közül első helyen a rendkívül magas munkanélküliséget és az elkerülhetetlenné vált terhek igazságos elosztásának szükségességét említette.

az spd elnöke felszólította a nyugatnémet parlament összes pártját: közösen örködjének azon, hogy az ötven évvel ezelőtti fasizmus szörnyüségai soha többé ne ismétlődhessenek meg.

brandt határozott szavakkal fordult a fegyverkezési verseny ellen, amelyet a jelenlegi „nemzetközi gazdasági válság egyik fő okának”, nevezett. a szociáldemokrata politikus sürgette: az nszk befolyását annak érdekében vessék latba, hogy a katonai kiadásoknak legalább egy részét fordítsák a világban tapasztalható nyomor és éhség leküzdésére.

erőnköz képest az európai és a nemzetközi béke megszilárdításáért kell fellépniük. különösen fontos hozzájárulást jelenthet a béke biztosításához, ha a két német állam kapcsolatai nem a felesleges vita, hanem az együttműködés irányába fejlődnek - fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét willy brandt az új nyugatnémet parlament alakuló ülésén.

fkj/hn éb

13.41 290383 2043

--

sk0035 4 300 mtik1038

kina-usa

peking, 1983. március 29. /mti/ - kina kedden azzal vádolta az egyesült államokat, hogy akadályokat gördít kina felvétele elé a manilai székhellyel működő ázsiai fejlesztési bankba. a közelmúlt amerikai megnyilatkozásaira utalva csi huaj-jüan, a kínai külügyminisztérium sajtófőosztályának igazgatója kijelentette, hogy jogi szempontból nézve tarthatatlan és megengedhetetlen minden olyan kifogás, amellyel akadályozzák tajvan tagságának megszüntetését és helyére a kínai népköztársaság felvételét. a kínai szóvivő követelte, hogy az egyesült államok tettekkel, s ne szavakban bizonyítsa: felhagyott a „két kina”, vagy az „egy kina, egy tajvan”,-politikával.

fi

vu hszüe-csien kínai külügyminiszter szerint, aki kedden fogadta az amerikai képviselőház pekingben tartózkodó 45 fős küldöttségét, kínát különösen az tölti el „kellemetlen érzéssel”, hogy a két ország közötti akadályok „ahelyett, hogy közös erőfeszítéssel megszűntek volna, még növekedtek is... a kínai külügyminiszter arra szólította fel az amerikai képviselőket, hogy vegyék komolyan a közelmúlt kínai tiltakozásait.

nc/dj éb

13.45 290383 1128

--

sk0036 4 300 mtik1039

kína-indokína

peking, 1983. március 29. /mti/ - kína kedden hűvösen fogadta és ellentmondásosnak nevezte claude cheysson francia külügyminiszter hanoi kijelentéseit. cheysson szerint franciaország nem kívánja vietnam visszavonulását kambodzsából úgy, hogy azt követően megismétlődjenek a „vörös khmerek”, példa nélkül álló rémtettei. párizs ugyancsak nem kíván kapcsolatot létesíteni a kambodzsai ellenzéki csoportosulással, mivel annak a „vörös khmerek”, is tagjai. korábban, bangkokban az egk és az asean külügyminiszterei, ugyancsak francia kezdeményezésre, nem nevezték a szihanuk vezette csoportosulást „kormánynak”, és a vietnamnak nyújtandó gazdasági segítség kérdését nem kötötték a vietnami csapatok teljes kambodzsai kivonásához.

néhány hét múlva mitterrand elnökkel az élen magas szintű francia küldöttség látogat pekingbe.

elsősorban kambodzsáról volt szó a kedden befejeződött kínai-belga külügyminiszteri tárgyalásokon is. leo tindemans belga külügyminiszter délutáni sajtóértekezletén közölte, hogy a „vörös khmerek”, megítélésében eltértek az álláspontok, „bár kína is elismeri, hogy a vörös khmerek hibákat követtek el... tindemans kedden fogadta csao ce-jang miniszterelnök is és vu hszüe-csien külügyminisztert belgiumi látogatásra hívták meg.

nc/dj éb

13.49 290383 1314

--

sk0037 4 230 mtik1040

papandreu a rakétatelepítésről

ottawa, 1983. március 29. /taszsz/ - az új amerikai középhatótávolságú rakéták Európába telepítése ellen lépett fel andreasz papandreu görög miniszterelnök ottawában, ahová hétfőn érkezett hivatalos látogatásra.

a kanadai szenátus külügyi bizottsága és az alsóház külügyi, valamint hadügyi bizottsága együttes ülést tartott, amelyen papandreu a leszerelés szükségességét hangoztatta. emlékeztetett ezzel kapcsolatban a szovjetunióknak arra a világos és konkrét javaslatára, hogy hajlandó Anglia és Franciaország középhatótávolságú rakétáinak együttes számára csökkenteni saját ilyen fegyvereinek szintjét.

papandreu állást foglalt a balkán félsziget atomfegyvermentesítése mellett és reményét fejezte ki, hogy ehhez a zónához csatlakozik majd Törökország is.

a görögországi amerikai katonai támaszpontok kérdését érintve papandreu rámutatott, hogy azok az egyesült államok hadászati érdekeit szolgálják, s gondokat okoznak Athén számára a közel-keleti és észak-afrikai országokkal fenntartott kapcsolataiban.

ta lb pi

13.55 290383 1086

--

sk0038 4 230 mtik1042

javítás mai k1035.sz. hírünkhöz /cuellar nyilatkozat/

fenti hírünk első bekezdésének második mondatát kérjük a következőképpen módosítani:

kijelentette, nem volt egyetlen olyan fontos nemzetközi kérdés sem, amelyet Jurij Andropov nem említett volna a találkozón, s amelyhez ő, Cuellar, az ENSZ főtitkáráként ne fejtette volna ki véleményét.

mti külpolitika

ki

15.03 290383 0387

fi

--

sk0039 4 300 mtik1043

habib - libanon

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrút, 1983. március 29. /mti/ - a leplezetlen csalódottság légkörében folytatta bejrúti tárgyalásait philip habib amerikai megbízott, aki kedden külön-külön találkozott amin gemajel libanoni államfővel, safik el-vazzan miniszterelnökkel, kamal asszaddal, a parlament elnökével és szaeb szalam volt miniszterelnökkel, a befolyásos szunnita mohamedán körök képviselőjével. a csalódottság oka az, hogy habib képtelen volt elfogadtatni izraellel a fehér házból hozott új javaslatokat. a libanoni vezetés elie szalem külügyminiszter és szaeb szalam washingtoni látogatása óta abban a hitben ringatta magát, hogy élvezi az egyesült államok fenntartás nélküli támogatását, amely a begin-kormányra gyakorolt erőteljes nyomásban nyilvánul majd meg. ezzel szemben az izraeli rádió arról számolhatott be, hogy az amerikai küldött „megértéssel kezelte izrael álláspontját, haddad őrnagy státusát is beleértve,,.

az izraeli-libanoni tárgyalások és a velük párhuzamos habib-misszió ezuttal amiatt jutott zsákutcába, hogy izrael a majdani csapatkivonást követően kizárólagos szerepet követel a szegődött szaad haddad őrnagynak a dél-libanoni „biztonsági övezet,, ellenőrzésében, ahol a közvetlen izraeli járőrözés jogára is igényt tart. izrael azért ragaszkodik haddad rehabilitálásához és parancsnoki kinevezéséhez, hogy ily módon legalizálja a libanoni belügyekbe való beavatkozás módszeresen kialakított gyakorlatát az avari folyóig kiterjesztett „gyámsági területen,,.

amin gemajel elnök számára megnehezíti az izraeli követelés elutasítását, hogy a keresztény jobboldal hangadó politikusai között saját apja, pierre gemajel falangista pártvezér is nyilvánosan védelmébe vette, „a legbecsületesebb és a legtiszteletreméltóbb libanoni tisztek egyikének,, nevezte a hazaárulással vádolt, dezertőr haddadot.

habib szerdán tel-aviv érintésével hazautazik az egyesült államokba, ahol a husvétii ünnepeket tölti.

az izraeli megszálló hadsereg kedden lezárta a bejrút-damaszkusz nemzetközi utat azt követően, hogy hétfő este a libanoni nemzeti ellenállás harcosai rakétatámadást hajtottak végre egy izraeli gépesített járőr ellen. három járművet ért találat, több izraeli katona megsebesült.

R

ugyancsak feszült a helyzet a kelet-libanonban huzódó izraeli-szíriai fronton, ahol az izraeli tüzérség 24 órán belül két ízben lőtte a szíriai állásokat.

bz/dj ki
15.24 290383 2462

--

sk0040 4 230 mtik1044

dzsumblatt - sajtókonferencia /1.rész/

horváth julia, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1983. március 29. /mti/ - a libanoni haladó szocialista párt a nemzeti egység megvalósítását és a demokrácia megszilárdítását tekinti a libanoni helyzet megoldása egyik alapvető feltételének - hangsúlyozta keddi moszkvai sajtótájékoztatóján valid dzsumblatt, a párt elnöke, aki pártja küldöttségének élén néhány napja az szkp központi bizottságának meghívására érkezett a szovjetunióba. a libanoni politikus rendkívüli fontosságot tulajdonított a haladó szocialista párt s a kommunista párt, valamint a többi haladó erők együttműködésének.

dzsumblatt azt is kijelentette, hogy pártja - amelynek jelentős része a druzok közül kerül ki - fenntartja magának a jogot a fegyveres harcra is. emlékeztetett rá: a hegyekben a harcok valójában nem a druzok és a keresztények között folynak, hiszen ezek békében éltek egymás mellett az izraeli támadás előtt. közismert tény - mondotta - hogy a druzok az egységes libanoni nemzet, az arab iszlám világ részét alkotják s a történelem során mindig is forradalmi szerepet vállaltak magukra. így hát világos, hogy ezek a harcok elsősorban a falangisták és a hazafiak között dülnek.

a közel-keleti helyzetről szólva dzsumblatt rámutatott: mindaddig, amíg izrael és az egyesült államok mindent megtesz a libanoni probléma igazságos megoldásának megakadályozására s amíg izrael igyekszik rákényszeríteni saját akaratát a térség többi országaira, mindig is háborúk dülnek majd a közel-keleten s ezek veszélyeztetik a világ biztonságát is. libanont azonban nem lesz egyszerű bevonni egy camp david-i típusu alkuba - hangsúlyozta a libanoni politikus.

izrael célja jelenleg az, hogy libanont a környező arab országok elleni harc támaszpontjává változtassa, s az egyesült államokkal együtt azon van, hogy a libanonban kialakult helyzetet felhasználja szíria elszigetelésére is.

R

egy kérdésre válaszolva dzsumblatt kijelentette, hogy a rendezés irányába mutató pozitív lépésként értékeli az arab országok fezi csúcsertekezletén határozatba foglalt közel-keleti rendezési tervet s hangsúlyozta, hogy ez számos vonatkozásban gyakorlatilag egybeesik azzal a szovjet javaslattal, amelyet leonyid brezsnyev terjesztett elő tavaly szeptemberben. ezek a javaslatok megfelelnek a térség népei érdekeinek, - mondotta. /folyt./

hj/dj ki
15.32 290383 2388

--

sk0041 4 230 mtik1045

india - egyesült államok

uj-delhi, 1983. március 29. /taszsz/ - india belügyeibe való közvetlen beavatkozásként ítélik meg uj-delhiben azt, hogy a napokban az amerikai képviselőházban provokatív célzatu meghallgatásokat tartottak az indiai asszám szövetségi államban történt eseményekről.

tivari, a kormányzó kongresszus párt /i/ parlamenti képviselője az „ország nemzeti egységét gyengítő és aláásó akciónak,, minősítette az amerikai képviselőház emberi jogokkal foglalkozó albizottságának ezt a lépését.

uj-delhiben felhívják rá a figyelmet, hogy washingtonban azután szervezték ezeket a meghallgatásokat, hogy a time és a newsweek olyan értesüléseket közölt, amelyek torz megvilágításba helyezik az asszámi eseményeket. uj-delhi kormánykörökben az efféle hírlapi közléseket úgy értékelik, mint kísérletet arra, hogy vallási alapon, vagy a népcsoportok közötti ellentéteket kihasználva viszályt szítsanak indiában, és aláássák a köztársaság területi egységét.

ps lb pi
15.33 290383 1004

R

--

sk0042 4 230 mtik1046

dzsumblatt - sajtókonferencia /2.rész/

dzsumblatt hangsúlyozta: véleménye szerint a szovjetuniót feltétlenül be kell vonni a közel-keleti helyzet rendezésébe, mindazonáltal jelenleg az egyesült államok tehet talán a legtöbbet a rendezés érdekében azzal, hogy ilyen értelemben nyomást gyakorol izraelre.

az arab országoknak, a haladó erőknek szorosán együtt kell működniük a szovjetunióval, de mindenekelőtt saját erejükre támaszkodva kell cselekedniük - mondotta.

hj/dj
15.34 290383 0496

--

sk0043 4 300 mtik1047

magyar színházi est bukarestben

bukarest, 1983. március 29. /mti/ - a marosvásárhelyi színművészeti intézet hétfőn nagy sikerű előadást tartott bukarestben: a főiskola magyar tagozatának végzős színésznövendékei tett ház előtt a teatrul de comedie nevű bukaresti színházban balassi bálint „szép magyar komédia,, című darabját adták elő, a bukaresti és a marosvásárhelyi színművészeti főiskola közötti együttműködés és tapasztalatcsere keretében.

a darabhoz simó józsef, a csikszeredai barozda-együttes vezetője írt stílusos kísérőzenét lantra, tamburinra és más korabeli hangszerekre. a zenés játék rendezője gergely géza .

az előadáson ott volt a bukaresti magyar kulturális élet szinte minden kiemelkedő képviselője, s a bukarestben élő magyar kolónia tagjai. az előadás végén a színészeknek a szünni nem akaró taps közben a színpadra hatalmas virágcsokrot vittek fel, a magyar nagykövetség ajándékát.

a marosvásárhelyi színésznövendékek három másik színművet is elhoztak a vendégjátékra: bajor andor szürke délután, füstmilán boldogtalanok, valamint ion baiescu az eltűnt értelem nyomában című darabja szerepel műsorukon.

wa/dj ki
15.42 290383 1173

R

--

sk0044 4 230 mtik1048

genfi tárgyalások - eurohadászati

genf, 1983. március 29. /taszsz/ - genfben teljes ülést tartott kedden az európai nukleáris fegyverek korlátozásáról folyó tárgyalásokon részt vevő szovjet és amerikai küldöttség, s ezzel véget ért a tárgyalássorozat jelenlegi fordulója.

megállapodás történt, hogy a tárgyalásokat május 17-i kezdettel folytatják.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

/afp/ap/upi/ - a genfi tárgyalásokat ezuttal, a szokásostól eltérően, csak másfél hónapos időtartamra függesztették fel. az előzetes megállapodás szerint eddig a tárgyalásokon kéthónapos szünetet tartottak.

megfigyelők - állapítja meg az afp - ebből arra következtetnek, hogy az amerikai küldöttség minden bizonnyal a szovjet küldöttség elé terjesztette új javaslatait.

az új amerikai javaslatok állítólagos előterjesztéséről azonban - mint azt az ap és a upi hírügynökségek jelentették - sem a szovjet, sem pedig az amerikai küldöttség vezetője nem volt hajlandó nyilatkozni.

ág lb pi

15.53 290383 1064

R

..

sk0045 4 230 mtik1049

a brit munkáspárt választási programja /1.rész/

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1983. március 29. /mti/ - kedden londonban „új remény nagy-britannia számára„ címmel közzétették a brit munkáspárt 31 oldalas program-dokumentumát.

a választásokra készülő ellenzéki párt ebben a dokumentumban azt igéri, hogy győzelme esetén pontosan az ellenkezőjét fogja tenni annak, amit a thatcher-kormány hivatali idejében nagy-britannia megélt.

a munkáspárt, ha hatalomra jut, két dologra összpontosít: új munkaalkalmak teremtésére és a békéért folyó küzdelem felélénkítésére - olvasható a programban.

ami az előbbit illeti, ennek eszközül nagyarányú közcélú beruházások és építkezések, „vissza-államosítások„ - vagyis a korábban állami tulajdonban volt, de a thatcher-kormány által kiárusított intézmények államosítása, - valamivel magasabb adók, import-korlátozások, árellenőrző intézkedések, valutáris szabályozások szolgálnának. a munkáspárti kormány terveit a szakszervezetekkel együttműködve és velük egyetértésben hajtja majd végre - igéri a program. ez egyszersmind a biztosíték arra, hogy az inflációt kordában tudja tartani. arra számít, hogy általános kereslet-növelő politikájával a munkanélküliséget öt év alatt az 1 milliós szint alá tudja szorítani.

szándéka továbbá a pártnak, hogy a konzervatív kormányzat szakszervezet-ellenes törvényeit hatályon kívül helyezi, a jóléti és szociális szolgáltatások rendszerét „ujjáépíti„.

a dokumentumban a munkáspárt állást foglalt egy „nem-nukleáris védelmi politika„ mellett. ehhez tartozik, hogy megszüntetné az angol nukleáris erők korszerűsítésének programját, amely a trident-rakéták beszerzését is magában foglalja, nem engedné brit területre az új amerikai rakétákat és fokozatosan felszámolná a nukleáris támaszpontokat. a hangsúlyt a hagyományos fegyverzetek fejlesztésére kívánja helyezni.

tartalmazza a program az európai közös piacból való kilépést is. tárgyalások és egyezkedések révén ezt a célt a párt a munkáspárti kormány hivatali idejének lejártáig, másszóval 5 év leforgása alatt reméli elérni.

az ország nato-tagságának felmondását a munkáspárt nem tervezi. /folyt./

ae/dj ki
15.55 290383 2224

R

..

1983.03.29.

sk0046 4 230 mtik1050

a brit munkáspárt választási programja /2.rész/

tartalmaz a program néhány új szervezeti intézkedést is, így például egy országos tervező apparátus létrehozását, valamint a parlament felső házának, a lordok házának törvényhozói jogaitól való megfosztását. ez alig valamivel kevesebb, mint a lordok házának feloszlata.

michael foot, a munkáspárt vezére, a program közzététele alkalmából tartott sajtóértekezletén kijelentette: a munkáspárt a brit választóknak „valódi alternatívát kínál a toryk által előidézett gazdasági és foglalkoztatási katasztrófával szemben... a párt tántoríthatatlanul hisz abban, hogy a teljes foglalkoztatottság helyreállítható, csakugy, mint a brit társadalom „legjobb vonásai... amelyeket a thatcher-kormány profitközpontu, mindent pénzzel mérő, másfajta társadalmi értékeket elismerni nem hajlandó politikája végveszélybe sodort,- hangoztatta.

ae/dj ki
15.58 290383 0911

--

sk0047 4 230 mtik1051

vsz - karl marx

moszkva, 1983. március 29. /taszsz/ - elméleti konferenciát tartottak a varsói szerződés szervezete tagállamai egyesített fegyveres erőinek törzsfőnökségén karl marx születésének 165. és halálának 100. évfordulója alkalmából.

a tanácskozáson felszólalt viktor kulikov, a varsói szerződés szervezete tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnoka, a szovjetunió marsallja. egyebek között rámutatott: marx eszméi és gyakorlati útmutatásai a szovjetunió óriási vívmányaiban, a többi szocialista ország növekvő erejében és a kommunista világmozgalom, valamint a különböző népek nemzeti-felszabadító harcának sikereiben öltének testet.

a konferencián felszólalt anatólij gribkov, az egyesített fegyveres erők törzsének főnöke, hadseregtribornok is.

ps lb pi

15.59 290383 0808

fi

--

1983.03.29

sk0048 4 230 mtik1052

genfi leszerelési bizottság

genf, 1983. március 29. /adn/ - a genfi leszerelési bizottság tagjai héthetes tanácskozás után megegyezésre jutottak a nemzetközi testület munkaprogramjáról és ideai ülészakainak napirendjéről. az előző évektől eltérően az ideai ülészakok napirendje új pontként tartalmazza a nukleáris háború megelőzésének kérdését is. ez megfelel a bizottságban résztvevő szocialista, semleges és el nem kötelezett országok követeléseinek.

a keddi teljes ülésen a genfi leszerelési bizottság megegyezett öt munkacsoportja mandátumának meghosszabbításáról.

to lb pi

16.29 290383 0607

--

sk0049 4 230 mtik1053

etna

catania, 1983. március 29. /afp/ap/dpa/ - a szicíliai etna déli oldalán kedden már két mellékráterből ömlött a láva, miután az éjszaka újabb kúrtó keletkezett. európa legmagasabb vulkánja - mintegy kétéves szünet után - hétfőn tört ki, amikor mintegy 2500 méter magasságban új kráter nyílt a 3340 méter magas tűzhányó cataniára néző oldalán. a kiömlő láva mintegy két kilométer széles folyamban percenként két méteres sebességgel haladt lefelé. hétfőn este két ágra szakadt, sebessége kedden lelassult. a lávafolyam eddig mintegy két kilométert haladt lefelé, de egyelőre nem veszélyezteti az etna lábánál fekvő falvakat, eddig a hegyoldal mezőgazdasági művelés alá vont részeit sem érte el.

a láva elpusztította az egyik sífelvonó nyolc tartóoszlopát, megrongált két vendéglőt és egy hegyi csendőrrőrszobát, valamint kettévágta az 1800 méter magasan fekvő serra la nave hegyi üdülőtelephez vezető autótutat. a turistaközpontot már korábban kiürítették.

fi

a rendfenntartó erők távoltartják a kíváncsiskodókat, mivel az izzó láva és a hegyet borító hó érintkezése által kiváltott robbanások sziklatörmelékét röpitenek a levegőbe. két tüzoltó megsebesült, amikor egy ilyen lávarobbanás következtében elvesztették uralmukat gépkocsijuk fölött.

to lb pi

16.34 290383 1285

--

sk0050 4 230 mtik1055 /pan/

tények és vádaskodások

kis csaba, az mti hirmagyarázója írja:

1983.március 29. /mti/ - vádiratnak is beillenek, amit reagan amerikai elnök terjesztett a múlt héten az amerikai és a világközvélemény elé. az elnök az amerikai bíróságok látványosságát sem nélkülöző gyakorlatának megfelelően készült fel arra, hogy beszédével mintegy „erkölcsi alapot”, teremtsen terveihez az amerikai fegyverkezési kampány új, minden eddiginél költségesebb és hosszabb távra szóló szakasza, az ürháboru tényleges előkészítésének korszaka előtt. reagan ismét azt hangoztatta, hogy a szovjetunió hatalmas ütemben fegyverkezik, maga mögött hagyta az egyesült államokat, ezáltal fenyegeti a washington vezette világot, amelynek ezek után nem lehet más feladata, mint nemcsak pótolni állítólagos elmaradását, hanem megszerezni magának az elvesztett elsőbbséget is.

a már sokszor hallott okfejtés körítése azonban ezúttal az átlagosnál rosszabbul sikerült. a „bizonyítékok”, semmit sem bizonyítottak. aligha hihető, hogy akár a legátlagosabb amerikai polgár számára is különösebben riasztó lenne, hogy grenadában repülőtér épül, vagy hogy kubában szovjet gyártmányu harci repülőgépek vannak. ez az átlagpolgár ugyanis minden nap sokszor hallja - többek között saját elnökétől is -, hogy az egyesült államok „saját biztonsága érdekében”, repülőtereket és kilövőhelyeket épít a világ más országaiban, lehetőleg minél közelebb a szovjetunió határaihoz, repülőgépeit a világ szinte minden körzetében állomásoztatja s ezzel szereli fel a számára megbízható országok fegyveres erőit.

meggyőző-e a panasz amiatt, hogy kubában „elektronikus kémközpont”, működik, amikor a panaszkodó korábban tekintélyes összegeket kért a már régóta meglévő hatalmas amerikai elektronikus lehallgató-figyelő hálózat világméretű bővítésére? s főként,

Fi

hihető-e az, hogy az egyesült államok „elmaradt”, a szovjetunió mögött, amikor ugyanaz az elnök rendszeresen hirdeti az amerikai „technikai fölényt”, és a hatalmas gazdasági potenciál jelszavait?

/folyt./

ki sj bd
16.49 290383 2059

--

sk0051 1 230 mtik1056 /pan/

tények és vádaskodások 2. rész

reagan és környezete azonban nyilván a régi propagandaelvben hisz: abban, hogy minden hihetővé válik, ha elég gyakran ismétlik. a történelem sajátos tapasztalatai azt mutatják, hogy az ilyen módszer, igaz, csak ideiglenesen, hozhat átmeneti sikert. éppen ezért fontos, hogy még a hamis vádak se hagyják szó nélkül, a képtelen állításokról is bizonyítsák be azok valótlanságát. ezt tette most a szovjetunió is, mégpedig haladéktalanul és a legmagasabb szinten. jurij andropovnak, az szkp/főtitkárának a pravda vasárnapi számában megjelent interjúja nemcsak a reagan vádakát cáfolja tényekkel, hanem rámutat azok igazi céljaira is.

a szovjet vezető nem tagadta, hogy a szovjetunió az elmúlt évtizedekben megtette a megfelelő lépéseket a katonai egyensúly kialakítására. hangsúlyozta ugyanakkor, hogy ezt nem saját kezdeményezésére tette, hanem azért, mert az amerikai fegyverkezés, a zsarolás rákényszerítette erre. mindjárt jelezte egyúttal, hogy minden további hasonló kísérlet hasonló választ kap: az egyensúlyt többé nem lehet felborítani. ugyanakkor tényekkel bizonyította, hogy reagan valamennyi állítása az egyesült államok állítólagos elmaradásáról valótlán s ugyancsak tényekkel támasztotta alá azt, hogy az amerikai lépések a katonai fölény megszerzésére irányulnak, jellegükénél fogva is támadóak, veszélyeztetik a békét.

andropov interjújának egyik lényeges eleme, hogy rámutatott: az ürhadviselés most előterjesztett amerikai tervei, amelyeket reagan elnök „védelmi jellegűeknek”, - a nukleáris hadviselés lehetőségét egyszersmindkorra kizáró esélynek - tüntetett fel, valójában éppen az agresszió tervei. arra szolgálnak, hogy megfosszák a szovjetuniót a védekezés eszközeitől, egyoldalú fenyegetést hozzanak létre, biztosítsák az amerikai fölényt.

Fi

aligha képzelheti persze bárki is, hogy a szovjetunió, amely eddig az amerikai kihívás minden fajtájára időben válaszolt, erre ne lenne képes felelni. ez azonban csak a fegyverkezési verseny újabb, minden eddiginél veszélyesebb és költségesebb fordulójához vezetne. a szovjetunió viszont, ahogy azt andropov most újra megfogalmazta, a nukleáris katasztrófa elhárítását alapvető célkitűzésnek tekinti saját maga - és az egész emberiség számára.

k. cs. mti-panoráma

ki sj bd
16.51 290383 2314

-. -

sk0052 4 230 mtik1057

gromiko - cuellar

moszkva, 1983. március 29. /mti/ - andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének első helyettese, külügyminiszter kedden moszkvában találkozott javier pérez de cuellarral, az egyesült nemzetek szervezetének főtitkárával, aki vasárnap óta tartózkodik hivatalos látogatáson a szovjetunióban.

a megbeszélésen a felek különös figyelmet szenteltek annak, milyen feladatok állnak az ensz előtt a béke megszilárdítása és a fegyverkezési hajszá megfékezése terén, valamint annak, milyen gyakorlati lépések szükségesek a biztonsági tanács és az ensz közgyűlése által e kérdésekben hozott határozatok megvalósításához.

gromiko és pérez de cuellar tárgyalt a közel-keleti helyzet, afrika déli részének problémái és más regionális problémák politikai rendezésével kapcsolatos kérdésekről is. hangsúlyozták, hogy e kérdések megoldatlansága feszültséget kelt és a nemzetközi helyzet további veszélyes bonyolódásának lehetőségét hordozza magában.

az ensz főtitkára konstruktív jellegűnek minősítette a háborús veszély elhárítására és a nemzetközi légkör javítására irányuló szovjet kezdeményezéseket, valamint azt, hogy a szovjetunió támogatja az ensz-nek a béke biztosítását célzó munkáját és többi funkciójának gyakorlását.

pérez de cuellar mélyszéges elégedettségének adott hangot azzal a megbeszéléssel kapcsolatban, amelyet korábban jurij andropovval folytatott.

R

andrej gromiko kedden ebédet adott a vendég tiszteletére. szovjet részről az ebéden jelen volt gurij marcsuk, a minisztertanács elnökhelyettese, több miniszter és más hivatalos személyiség. ugyancsak jelen voltak az ensz főtitkára kíséretében moszkvába érkezett személyiségek.

az ebéd meleg, baráti légkörben folyt le.

hj/so

16.53 290383 1784

-. -

sk0053 4 230 mtik1058

nyugatnémet parlament-2.

bonn, 1983. március 29. /mti/ - az nszk békeszándékát és a nato-hoz való hűségét hangsúlyozta első beszédében rainer barzel, a nyugatnémet parlament kedden megválasztott új elnöke.

új hangnemet jeleztek a kereszténydemokrata politikusnak azok a szavai, amelyek szerint a nyugatnémet parlamenti képviselők „az egész német népet képviselik,, s ezért kötelességük, hogy békés úton megvalósítsák „németország újraegyesítését,,. barzel szorgalmazta az nszk és a hozzá nem tartozó nyugat-berlin „összetartozásának,, erősítését is.

az új nyugatnémet parlament egyik legfontosabb feladatának a munkanélküliség felszámolását nevezte.

a bundestagban képviselt másik három párt leszavazta a zöld baloldali tömegmozgalomnak azt az indítványát, hogy a jövőben négy helyett öt alelnöke legyen a parlamentnek. ez azt jelenti, hogy a zöldek nem állíthatnak alelnököt.

a délutáni ülésen már megválasztották barzel helyettesének a szociáldemokrata annamarie rengert és a keresztényszociális richard stücklent.

az új kancellár megválasztására a kora esti órákban kerül sor.

fkj/th ki

16.59 290383 1145

Nm

-. -

sk0054 4 230 mtik1059

sztambolics - jugoszláv sajtó

belgrád, 1983. március 29. /mti/ - a két szomszédos szocialista ország eredményesen fejlődő együttműködését méltatják a jugoszláv sajtóban a petar sztambolics államelnök látogatásával kapcsolatban közölt írások. egyúttal annak a meggyőződésnek is hangot adnak, hogy a budapesti tárgyalások újabb lendületet adnak a baráti kapcsolatok továbbfejlesztésének.

a borba emlékeztet arra, hogy joszip broz tito és kádár jános találkozási, tárgyalásai vetették meg a jó kapcsolatok alapjait, és petar sztambolics mostani látogatása a legfelsőbb szintű eredményes, baráti párbeszéd folytatását jelenti. a zágrábi vjesnik kiemeli a gazdasági téren elért jó eredményeket, megállapítva: a két ország gazdasági együttműködése a legjobb úton halad afelé, hogy megvalósuljon az 1981-1985-ös időszakra előirányzott 4,3 milliárd dollár értékű árucseré. az újvidéki magyar szó rámutat: jugoszlávia és magyarország is nagyra értékeli a tényt, hogy a két szomszédos országban élő nemzetiségek a megismerkedés és a kölcsönös kapcsolatok tényezői. a magyarországon élő horvátok, szerbek és szlovének, a jugoszláviai magyarok jelentősen hozzájárulnak a jugoszláv-magyar kapcsolatokhoz és együttműködéshez.

kd/th ki

17.03 290383 1248

--

sk0055 4 230 mtik1060

náci háborus bűnösök

varsó, 1983. március 29. /pap-taszsz/ - a náci háborus bűnösöket a nato-országok - különösen az egyesült államok és az nszk - militarista körök és hírszerző szolgálatai rejtegetik és támogatják - állapítja meg a pap lengyel hírügynökség. egyebek között erről tanuskodik hubertus strughold háboru utáni tevékenysége is. strughold, aki a hitleri légügyi minisztérium orvosi kutatóintézetének igazgatója volt, a második világháborúban a dachau koncentrációs tábor lengyel foglyain végzett „orvosi kísérleteket”, azt „kutatta”, hogy az emberi szervezetre milyen hatással van az alacsony hőmérséklet és az alacsony nyomás. a „kísérletek”, eredményeként sokan meghaltak.

Nuv

strughold már 1945-ben együttműködött az egyesült államok hadseregével. 1962-ben repülőorvos-professzor lett, az amerikai légierő texas államban található brooks támaszpontján teljesített szolgálatot.

a fasiszta bűnösök névsorát tartalmazó ensz-listán lengyelország 7400 nevet tüntetett fel. az egyesült államokban, az nszk-ban és néhány más országban élő náci hódérok büntetteinek kivizsgálása azonban elhúzódik, több mint 90 százalékuk kerülte el büntetését - mutat rá a pap lengyel hírügynökség. - a lengyel közvélemény követeli a náci megbüntetését. a lengyel nép soha nem felejtje el, hogy a második világháborúban meghalt lengyel állampolgárok közül több mint 5 millió 348 ezren a hitleri haláltáborokban és kínzókamrákban pusztultak el.

hg tj ki

17.09 290383 1477

--

sk0056 4 230 mtik1061

nicaragua - fejlemények

managua, 1983. március 29. /pl,adn,ap/ - a nicaraguába behatolt ellenforradalmi csoportok matagalpa megyei akcióról számolt be kedden a managuai belügyminisztérium szóvivője. újságíróknak elmondotta, hogy a megye területén az ellenforradalmárok 60-100 fős csoportokban tevékenykednek. vasárnap az 5.000 lakosu rancho grande várost vették tűz alá. egy másik csoport boaco és chontales irányában nyomult előre, de a biztonsági erők ezt a bandát idejekorán szétszórta. a szóvivő hozzáfűzte, hogy hondurasból érkező repülőgépek meghatározott pontokon lőszert és hadianyagot juttatnak el az ellenforradalmár csoportoknak.

carlos nunez, az államtanács elnöke kedden kijelentette: a volt somozistákból álló csoportok nincsenek abban a helyzetben, hogy a biztonsági erők egységeire támadjanak. ezért kerülnek a nyílt összecsapást a sandinista hadsereg katonáival, s ahol csak lehet, a lakosságot terrorizálják.

a managuai külügyminisztérium kedden sajtóközleményben adott hírt arról, hogy hondurasi katonai egységek legutóbb két nicaraguai határőr-állomás ellen intéztek provokációs támadást. azt is bejelentette, hogy ellenforradalmárok vasárnap san fernando közelében tűz alá vettek egy vöröskeresztes gépkocsit, és megölték annak vezetőjét. ugyanez a csoport később san fernando települést támadta meg, majd visszatért hondurasba.

X X X X X

N . .

kül

- 46 -

1983.03.29.

x x x x x

washington, 1983. március 29. /mti/ - négy napig tartó, időként heves viták után az egyesült államok a biztonsági tanácsban elszigetelődött azzal a kísérletével, hogy a konfliktust nicaraguai belügynek tüntesse fel - írja keddi számában a the new york times. a lap ENSZ-tudósítója szerint az egyesült államok szövetségesei, köztük hollandia, spanyolország és pakisztán jelezték, hogy nem fogadják el az események washingtoni értelmezését, és nem helyeslik a nicaraguai kormány megdöntésére tett kísérleteket.

a the new york times megemlítette, hogy a biztonsági tanácsban csak a hondurasi és a salvadori külügyminiszter támogatta az amerikai álláspontot.

br ml tj ki

17.16 290383 2118

.-

sk0057 4 230 mtik1062

rövid hírek

jao ji-lin - japán

peking, 1983. március 29. /mti/ - jao ji-lin kínai miniszterelnök-helyettes április 3-tól kéthetes látogatást tesz japánban - jelentették be kedden pekingben. jao ji-lin mindenekelőtt a kínai-japán gazdasági és műszaki együttműködésről tárgyal vendéglátóival.

görög légisztrájk

athén, 1983. március 29. /ap/ - az olympic airways görög légitársaság alkalmazottainak kétnapos sztrájkja miatt kedden törölték a társaság összes bel- és külföldi járatát. a légitársaság kilencezer dolgozóját képviselő szakszervezet közleményt adott ki, amely a dolgozók képviselőinek bevonását követeli a munkaügyi jogi kérdések, így a többi között a felvétel és az elbocsátások eldöntésébe. az igazgatóság mindenestre közölte, hogy júliustól kezdve teljesíti a követeléseket.

kül

- 47 -

1983.03.29.

calvi-ügy

london, 1983. március 29. /reuter/ - roberto calvi olasz bankár halála körülményeinek újabb kivizsgálását rendelte el kedden a londoni legfelsőbb bíróság. a vatikán pénzügyeit is bonyolító milánói ambrosiano bank volt elnökét - mint annak idején közöltük - tavaly júniusban a londoni blackfriars hid korlátján felakasztva találták. a bíróság most hatályon kívül helyezte az esküdtszék öngyilkosságot megállapító határozatát.

nc ág tj ki

17.20 290383 1285

.-

sk0058 4 300 mtik1063

a rudé právo a visszaélésekről

prága, 1983. március 29. /mti/ - a „kéz kezét mos„ magatartást bírálta keddi vezércikkében a rudé právo, a cskp kb központi lapja.

a cskp lapja emlékeztet arra, hogy a párt xvi. kongresszusa energikus harcra szólított fel a társadalomellenes jelenségekkel szemben. a legmagasabb állami és pártszervek számos intézkedést hoztak annak érdekében, hogy megbüntessék a társadalmi tulajdon károsítóit és az élősdiség más formáit. a rudé právo hangsúlyozza, hogy ezeket az önmagukban helyes szándékokat csak annyiban sikerülhet valóra váltani, amennyiben azok széles rétegek ügyvé váltnak, és következetes támogatásban részesülnek. a lap leszögezi, senki sem számíthat arra, hogy gyorsan és eredményesen rendet lehetne teremteni anélkül, hogy ki-ki a maga területén kivenné a részét ebből a feladatból.

a szocialista elvek alapján fel kell venni a küzdelmet a kapzsiság, az önzés és a munka nélkül szerzett nyereség utáni vággyal szemben, amelyek egyuttal összekapcsolódnak a kényelmeskedéssel és a lustasággal is. a rudé právo szerint ez a harc nem ígérkezik könnyűnek, mivel az önzés és a haszonlesés a múltból maradt vissza, és sokakban meggyökeresedett a „fogyasztói életszemlélet„ is

az ujság végezetül közös cselekvésre szólít fel a bírált jelenségekkel szemben. az egész társadalom érdekeivel s követelményeivel összhangban álló kiállást sürget a tisztességes, szocialista életmód mellett.

gr/dj ki

17.29 290383 1472

Nw

.-

sk0059 4 230 mtik1064

francia pénzkiviteli korlátozás

párizs, 1983. március 29. /reuter/dpa/ - kedden franciaországban életbe lépett a kormány által elrendelt pénzkiviteli korlátozás. ennek értelmében a francia turisták évente legfeljebb kétezer frankot vihetnek ki magukkal az országból.

az első jelentések szerint párizs két fő repülőterén már megkezdtek a kiutazók ellenőrzését. a korlátozás megszegőire szigorú büntetés vár: nemcsak a megengedett összeg fölül pénzt kobozzák el tőlük, hanem súlyos büntetést is kell fizetniük. ez az elkobzott összeg ötszöröséig terjedhet.

a megszorítás része azoknak a pénzügyi rendelkezéseknek, amelyekkel a kormány csökkenteni kívánja franciaország nagymértékű kereskedelmi mérleghiányát. ezek a fokozatosan bevezetendő rendelkezések a következők: adóemelés, az államnak nyújtandó kényszerkölcsön és a közületi díjak emelése.

ami a pénzkiviteli korlátozást illeti, ezt jacques delors pénzügyminiszter hétfőn azzal indokolta, hogy a francia turisták által kivitt pénz egymagában az ország kereskedelmi mérleghiányának körülbelül egyharmadát teszi ki.

a rendelkezések értelmében a kiutazó turisták a határátlépőhelyeken, valamint a repülőtereken letétbe helyezhetik a megengedett fölül pénzüket. hazatéréskor be kell szolgáltatniuk a náluk maradt külföldi valutát.

a korlátozások leginkább az utazási irodákat sújtják. ezek tulajdonosai szerdára tüntetéssel fenyegetőznek arra az esetre, ha nem helyezik hatályon kívül a korlátozást.

kf tj ki

17.32 290383 1516

Nw

--

sk0060 4 230 mtik1065

szolgáltatások - szkp kb-határozat

moszkva, 1983. március 29. /mti/ - a lakossági szolgáltatások fejlesztéséről és javításáról fogadott el határozatot az szkp központi bizottsága, valamint a szovjetunió minisztertanácsa - a párt xxvi. kongresszusán, a kb 1982-es májusi és novemberi plenumán született határozatok, valamint a politikai bizottság múlt heti ülésén elhangzottak alapján.

a határozat emlékeztet arra, hogy a szovjet emberek életkörülményeinek javítása céljából számos intézkedést hoztak eddig is a lakossági szolgáltatások javítása érdekében, a szolgáltatások színvonala azonban még mindig sok helyütt nem felel meg a megnövekedett igényeknek. a szolgáltató vállalatok gyakran megsértik a vállalási határidőket, s az emberek sokszor arra kényszerülnek, hogy sok időt vesztessenek a szolgáltatással szembeni igényeik kielégítésére. sok ilyen vállalatnál még ma is alacsony a kiszolgálási kultúra és gyenge a kivitelezés minősége. nem eléggé fejlett a szolgáltatási hálózat a vidéki településeken - állapítja meg a párt- és kormányhatározat.

éppen ezért a központi bizottság és a minisztertanács kötelezi a különböző párt- és tanácsi szerveket, valamint a szovjetunió minisztériumait és főhatóságait, hogy az eddiginél nagyobb figyelmet szenteljenek a szolgáltató vállalatok munkája fejlesztésének és javításának, törődjenek jobban az érintett vállalatok anyagi-műszaki bázisának megszilárdításával és korszerű szolgáltató intézmények, vállalatok létrehozásával, különös tekintettel arra, hogy ez a népgazdaság igen fontos ága.

a fejlesztés fő célja a lakosság birtokában levő tartós fogyasztási cikkek javításának elősegítése - így a rádiók, tv-k, háztartási gépek javításának, a cipő- és ruhajavításnak, a tisztítási szolgáltatásoknak a fejlesztése -, valamint a szolgáltatás többi területeinek, a fodrászüzleteknek, a fürdőknek, fotóműtermeknek, kölcsönző-vállalatoknak, valamint a lakossági megrendelésre dolgozó üzemeknek a fejlesztése.

a határozat javaslatot tesz a helyi szerveknek a szolgáltatások javításának lehetséges módjaira: így megemlíti az expressz-szolgáltatások bevezetésének, a bérletes rendszernek, a háznál való begyűjtésnek és házhoz szállításnak lehetőségét.

az államháztartás e célok megvalósítására 1984-85-ben jelentős összegeket fordít.

hj/so ki

17.48 290383 2341

Nw

--

sk0061 4 230 mtik1066

cuellar-sajtóértekezlet /1.rész/

moszkva, 1983. március 29. /mti/ - a nukleáris fegyverkezési hajszára jelenleg az a legnagyobb veszély, amelynek megállításáért valamennyi államnak és az ENSZ-nek fokozott erőfeszítéseket kell tennie - mondotta kedden moszkvában tartott sajtóértekezletén Javier Pérez de Cuellar, az ENSZ főtitkára, aki vasárnap óta tartózkodik hivatalos látogatáson a Szovjetunióban.

az Egyesült Nemzetek szerepéről szólva megállapította, hogy az igen fontos lehet a fegyverkezési hajszára megállításában, így például a leszerelési bizottságon keresztül. Aláhúzza: semmiféle olyan javaslatot nem szabad elvetni, amely a fegyverkezés megfékezését segíti. Ennek kapcsán figyelemre méltónak és tanulmányozásra érdemesnek nevezte a varsói szerződés tagállamainak javaslatait. Számomra úgy tűnik - mondta Cuellar - , hogy a Szovjetunió, a varsói szerződés tagállamai, valamint a más államok által előterjesztett javaslatok alapján mielőbb megkezdődhetnek a megbeszélések.

afganisztánnal kapcsolatban az ENSZ főtitkára kijelentette: „hosszu eszmecsere volt Jurij Andropovval, az SZKP KB főtitkárával, s ennek során kimerítő véleménycserét folytattunk afganisztánról is. úgy érzem, hogy bátorítást és támogatást kaptam az Egyesült Nemzetek szervezetének azon erőfeszítéseitől, amelyek célja, hogy megoldják az afganisztán körüli problémát... Cuellar nem bocsátkozott részletekbe, ugyanakkor elégedettségének és optimizmusának adott hangot.

a főtitkár korainak nevezte, hogy az idei évet minden vonatkozásban döntőnek nyilvánítsák, mert, mint mondotta, „még elegendő áll rendelkezésre a kérdések megoldására... az ENSZ-nek a jövőben nagyobb szerepet kell kapnia a vitás nemzetközi kérdések megoldásában. jelenleg az a helyzet, hogy az államok egy jelentős részénél nincs meg a politikai akarat a Világszervezet határozatainak végrehajtására, márpedig az ENSZ a kormányok által adott jogszabályok alapján fejtheti ki működését, de nincs olyan erő a kezében, amellyel bármelyik államot rákényszeríthetné a határozatok végrehajtására. /folyt./

kr/th ki
18.01 290383 2081 /idő

Nur

-.-

sk0062 4 230 mtik1067

cuellar-sajtóértekezlet /2.rész/

a közel-keleti kérdés kapcsán Cuellar annak a véleményének adott hangot, hogy az ENSZ az a legmegfelelőbb fórum, ahol a tárgyalásos, igazságos és tartós rendezés elérhető. a Világszervezet kezdetől fogva foglalkozik a közel-keleti kérdéssel, számos ponton katonai és tisztviselői segítenek a béke fenntartásában, s politikai lépéseket is tett. hasonlóan több rendezési kezdeményezést tett a Világszervezet az iraki-iráni konfliktus megoldására, de azok mindeddig eredménytelenek voltak. jelenleg az el nem kötelezett országok mozgalmának elnöke tesz erőfeszítéseket a kérdés rendezésére. az ENSZ és Olof Palme miniszterelnök bármikor kész újra „akcióba lépni... amennyiben megvan a siker reménye.

az Egyesült Nemzetek szervezetének kötelessége Namíbia függetlenségének megteremtése is, hiszen ez - az államok függetlenségének biztosítása - része az alapokmányoknak. mesterséges akadálynak nevezte az ENSZ főtitkára a kubai csapatok angolai jelenlétével kapcsolatos kifogásokat, mert ez Angola és Kuba ügye, ezért nem lehet előfeltétele a Namíbiai rendezésnek.

személyes véleményét hangoztatta Cuellar egy Andropov-Reagan találkozó lehetőségeit illetően, amikor kijelentette: „remélem, hogy a fegyverkezést és a háborút elutasító közvélemény nyomása meggyorsítja egy ilyen találkozó kialakulását. ugyanakkor egy ilyen megbeszélést nem lehet sürgetni, s rendkívül fontos, hogy alaposan elő legyen készítve... - tette hozzá moszkvai sajtóértekezletén az ENSZ főtitkára.

kr/th ki

18.08 290383 1546

Nur

-.-

sk0063 4 230 mtik2001

nato - eurorakéták

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1983. március 29. /mti/ - a nyugat-európai kormányok behatároltan tanulmányozzák azt az új javaslatot, amit washington átmeneti megoldásként kíván előterjeszteni a genfi szovjet-amerikai eurorakéta-tárgyalásokon, és amit reagan amerikai elnök csütörtökön kíván bejelenteni. a nulla-megoldástól eltérő új javaslatról jelenleg állandó érintkezés és tanácskozás folyik a nyugat-európai fővárosok és washington között - közölték nato-források az atlanti szövetség székhelyén.

paul nitze-t, a genfi tárgyalásokon résztvevő amerikai küldöttség vezetőjét csütörtökre, reagan beszéde napjára brüsszelbe várják, ahol a nato állandó tanácsának tagjaival találkozik majd.

nato-források szerint a kialakítandó formulát az atlanti szövetség átmeneti megoldásnak fogja fel e fegyverfajta későbbi esetleges teljes felszámolásához. a genfi tárgyalásokat tehát a nato a közbülső megoldás elfogadása esetén is folytatni kívánja. az új javaslat lényege: a nato csökkenteni az 1979-ben elhatározotthoz /572 új atomeszköz/ képest a telepítendő rakéták számát, míg a szovjetuniótól azt várja, hogy leszerelje meglévő és nyugat-európára irányuló rakétái egy részét. a genfben közösen megállapítandó „tető”, eléréséig tehát a nato telepítene, a szovjetunió viszont csökkentené meglévő rakétái számát.

a brit és francia „nemzeti”, atomerőt a nato és az új amerikai javaslat továbbra sem hajlandó figyelembe venni.

a javasolt megállapodásnak ki kell terjednie az ellenőrzésre is - hangoztatják továbbá a már említett nato-források.

a nyugat-európai kormányok ismételten sürgették az utóbbi időben washingtont, hogy tegyen új kezdeményezést genfben, miután a nulla-megoldást a szovjetunió a leghatározottabban elutasította. a nato szeretné a genfi tárgyalások husvétii szünetét lerövidíteni, és már májusban folytatni a megbeszéléseket. a javasolt új amerikai formulát a nyugat-európaiak elfogadják. wilfried martens belga kormányfő a flamand nyelvű televízióban kijelentette: „bár a nulla-megoldást belgium jobbnak tartaná, hozzájárul az átmeneti megoldáshoz, hogy a genfi tárgyalások kiindulhassanak a holtpontról.”

mp/so ki

18.24 290383 2226

Nun

--

sk0064 4 230 mtik2002

kína - usa - 2.

sarkadi kovács ferenc, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1983. március 29. /mti/ - kína elégedetlen a kínai-amerikai kapcsolatok jelenlegi állapotával, amely a tavaly augusztusi közös közlemény és shultz külügyminiszter februári pekingi látogatása után nem javult - közölte csao ce-jang miniszterelnök kedden pekingben az amerikai képviselőház 45 tagu küldöttségével, amely thomas p. o'neill elnök vezetésével vasárnap óta tartózkodik kínában.

a miniszterelnök aláhuzta, hogy a viszony csakis az állami szuverenitás és a belügyekbe való be nem avatkozás kölcsönös tiszteletben tartása alapján fejlődhet. kína, mondotta csao ce-jang, sohasem fogja kapcsolatát valamelyik külföldi országgal a nemzeti méltóság, a függetlenség és a szuverenitás elve fölé helyezni. csao ce-jang a kínai-amerikai viszony kilátásait illetően - kijelentése szerint - csak „hosszabb távra tekintve optimista”.

az amerikai képviselőház elnökének válaszából kiderült, hogy a kínai vezetők a tajvani ügyön kívül a kínai-amerikai kereskedelemmel és a technológia-átadás amerikai készségével sem elégedettek. az amerikai küldöttséget szerdán még teng hsiziao-ping is fogadja.

csao ce-jang a kínai belpolitikáról szólva azt mondotta, hogy a szocializmus és az egyenlődsdi közé nem lehet azonossági jelet tenni. „ez egyáltalán nem jelenti, hogy feladtuk volna akár a tervgazdálkodást, akár a köztulajdont. az egyenlődsdi tagadása és a másik kettő megtartása egymásnak nem ellentmondó, hanem egymással kölcsönösen összefüggő dolgok, - jelentette ki csao ce-jang.

nc/th ki

18.30 290383 1598

Nun

--

1983.03.29.

sk0065 4 230 mtik2003

a bolíviai elnök párizsban

párizs, 1983. március 29. /mti/ - francois mitterrand elnök kedden hosszabb eszmecsere-t folytatott hernan siles zuazo bolíviai elnökkel, aki kétnapos hivatalos látogatást tesz a francia fővárosban. mitterrand ebédet adott vendége tiszteletére.

az ebéden mondott pohárköszöntőjében a francia elnök hangsúlyozta, hogy franciaország „rokonszenvvel tekint a bolíviai nép bátor harcára és erőfeszítéseire, s kifejezésre juttatta: országa kész segítséget nyújtani bolívia gazdasági fejlődéséhez, hogy megerősítse a fiatal bolíviai demokráciát.

az elysée-palota szóvivőjének közlése szerint a rendkívül szívélyes légkörben lefolyt megbeszélésen megállapodtak: a két kormány fokozza együttműködését gazdasági, szociális és kulturális téren, hogy „kapcsolataik jobban tükrözzék a közöttük fennálló politikai rokonságot,„ közös bizottságot alakítanak bolíviai gazdaságfejlesztési tervek tanulmányozására. franciaország javasolni fogja közöspiaci partnereinek, hogy közös akciót kezdeményezzenek bolívia gazdasági támogatására.

a két elnök egyetért abban is, hogy új lendületet kell adni az észak-dél párbeszédnek, s mindkét kormánynak közös álláspontja, hogy „közép-amerika ne váljék a nagyhatalmak közötti konfliktus övezetévé,„

ds/so

ki

18.34 290383 1305

-.-

1983.03.29.

sk0066 4 230 mtik2004

közel-keleti hírek

izrael - letartóztatások

kairó, 1983. március 29. /mti/ - kedden izraelben letartóztattak nyolc arabot azzal a váddal, hogy részt vettek a palesztin föld napja alkalmából tervezett tüntetések előkészítésében - közölte a jeruzsálemi rádió. az izraeli kommunista párt szóvivője bejelentette, hogy a letartóztatottak egyike a párt egyik körzeti titkára, egy másik személy pedig a kommunista ifjusági mozgalom aktivistája.

türkmen - asszad

damaszkusz, 1983. március 29. /ap/ - hafez asszad szíriai elnök kedden fogadta ilter türkmen török külügyminisztert. a török politikus előzőleg abdel halim khaddam, külügyekben illetékes szíriai miniszterelnök-helyettesel tárgyalt. diplomáciai források szerint türkmen szíriai tárgyalásain a két ország kapcsolatain és a közel-keleti problémákon kívül szóba kerültek azok a merényletek is, amelyeket örmény terroristák az utóbbi időben követtek el török diplomaták ellen.

kaddumi - al-kasszem - arafat

amman/manama, 1983. március 29. /ap/ - marvan al-kasszem jordániai külügyminiszterrel folytatott kétnapos tárgyalásait befejezve kedden elutazott ammanból faruk kaddumi, a palesztinai felszabadítási szervezet politikai osztályának vezetője. a pfsz külügyeit vezető politikus megfigyelők véleménye szerint jasszer arafatnak, a szervezet vezetőjének hamarosan sorra kerülő látogatását készítette elő.

arafat kedden befejezte bagdadi látogatását, és manamába, bahrein fővárosába érkezett.

kf tj ki

18.35 290383 1509

-.-

sk0067 4 230 mtik2005

bolgár nemzetgyűlési ülészak

szófia, 1983. március 29. ^{/mti/} - kedden délután szófiában megkezdődött a bolgár nemzetgyűlés tavaszi ülészaka.

a bolgár parlament kétnapos ülészakának napirendjén szerepel egyebek között a népszavazásról szóló törvény elfogadása, a polgári eljárásjogi törvény és a kresz módosítása. a nemzetgyűlés nyilatkozatot fogad el a szovjetunió legfelsőbb tanácsának és az szkp központi bizottságának a világ parlamentjeihez, kormányaihoz, politikai pártjaihoz és népeihez intézett december 23-1 felhívása támogatására.

a népszavazásról szóló törvénytervezetet az államtanács nevében jaroszlav radev, a törvényhozási állandó bizottság elnöke terjesztette megvitátásra a képviselők elé. emlékeztetett rá, hogy a bkp két évvel ezelőtt megtartott xii. kongresszusa célul tűzte ki a szocialista demokrácia, ezen belül a közvetlen demokrácia állandó fejlesztését és tökéletesítését. a társadalmi fejlődés jelenlegi szakaszában különösen fontos, hogy az állampolgárok közvetlenül részt vegyenek a törvényhozásban, az államügyek és a társadalomirányítás legfőbb kérdéseinek eldöntésében. az alkotmány értelmében referendum megtartásához minden esetben külön törvényt kellett hozni. ezen a helyzeten változtat most a népszavazási törvény.

a népszavazásról szóló törvénytervezetet több hónapos országos vitán tárgyalták meg. a vitában három és fél millióan vettek részt, több mint 5 ezer észrevétel, javaslat, módosító indítvány hangzott el, amelyek figyelembe vételével a tervezet 37 törvénycikkből 27-et módosítottak.

a bolgár nemzetgyűlés ülészaka szerdán folytatódik.

ék/th ki

18.43 290383 1637

Nw

-.-

sk0068 4 230 mtik2006

rövid hírek

bkp—izraeli kp

szófia, 1983. március 29. /taszsz/ - a bkp kb meghívására kedden szófiába érkezett az izraeli kommunista párt küldöttsége, amelyet david khenin, a párt kb politikai bizottságának tagja, a kb titkára vezet.

marchais athénban

athén, 1983. március 29. /taszsz/ - georges marchais, a francia kommunista párt főtitkára athénba érkezett harilaosz flopakisznak, a görög kommunista párt kb főtitkárának meghívására.

iráni - letartóztatások

London, 1983. március 29. /taszsz/ - az iráni biztonsági erők 43 személyt tartóztattak le nyugat-azerbajdzsán tartományban - jelentette a taszsz londonba eljutott értesülések alapján. az erről kiadott közlemény szerint az utóbbi napokban a hatóságok mehabad városban széleskörű hajsztát folytattak az ellenzéki szervezetek ellen. a letartóztatottakat állami hivatalnokok megölésével, telefonkábelek és villanyvezetékek megrongálásával vádolják.

olaszország - heroin

reggio calabria, 1983. március 29. /upi/ - az olasz kábítószerellenes hatóságok 17 kilogramm heroint foglaltak le, és 20 személyt vettek őrizetbe sziciliában. a letartóztatottak a maffia hálózatán keresztül csempészték kábítószer olaszországból az egyesült államokba.

india - teherautó-szerencsétlenség

uj-delhi, 1983. március 29. /ap/ - ünneplőkkel telezsufolt teherautó borult egy kiszáradt folyó medrébe a közép-indiai madhya pradesh szövetségi államban. a baleset következtében 36-an életüket veszítették, 45-en megsebesültek.

ázsiai együttműködés

dakka, 1983. március 29. /ina/ - dakkában megnyílt hét dél-ázsiai ország külügyminisztereinek negyedik együttműködési értekezlete. az értekezlet házigazdája, aminur rahmad samszud doha bangladesi külügyminiszter megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a

Nw

dél-ázsiai országoknak együttesen kell megoldaniuk a térség problémáit. a házigazda mellett az értekezleten részt vesz pakisztán, nepál, sri lanka, bhutan, india és a maldív-szigetek külügyminisztere.

hg tj ki

18.53 290383 2028

--

sk0069 4 230 mtik2007

,,antonov-ügy,, - római sajtókonferencia

róma, 1983. március 29. /mti/ - szergej ivanov antonovot, a balkán légitársaság római irodájának tisztviselőjét négy hónapja ártatlanul tartják börtönben, olaszországban. az ellene felhozott vádat - amelyet a pápa merénylőjének állítólagos vallomása alapján fogalmaztak meg - senki, semmiféle módon nem tudta bizonyítani - jelentette ki kedden a bolgár népköztársaság római ügyvivője a nagykövetségen rendezett sajtókonferencián.

ludmil popov rámutatott: a bolgár hatóságok együttműködést ajánlottak fel az olasz igazságügyi szerveknek. a római sajtókonferencián közölték: a védelem szerdán ilario martella vizsgálóbíró rendelkezésére bocsátja az „antonov-ügyben,, döntő fontosságúnak tekintett dokumentumokat.

a bolgár népköztársaság, mint ezt több alkalommal is kinyilvánította, továbbra is jó viszonyra törekszik olaszországgal, a másik fél szándékairól azonban ez nem mondható el - hangoztatta a diplomata. - a politikai kapcsolatokat befagyasztották, a két országot kölcsönösen ügyvivő képviseli, és szünetelnek a kulturális kapcsolatok is.

kir/so ki

19.00 290383 1136

Nm

--

sk0070 4 230 mtik2008

balkán - kerekasztal

szófia, 1983. március 29. /mti/ - szófiában kedden befejeződött a balkán-félsziget atomfegyvermentes övezetté alakításával kapcsolatos kérdéseknek szentelt kétnapos kerekasztal-értekezlet. bolgár, görög és román természet- és társadalomtudósok az atomfegyvermentes övezetek létrehozásának hasznáról, a balkáni országok két- és sokoldalú együttműködése elmélyítésének lehetőségéről cseréltek véleményt.

a kétnapos kerekasztal-értekezleten 22 előadás és hozzászólás hangzott el. alekszandar jankov professzor, az ismert bolgár nemzetközi jogász az értekezletet olyan pozitív lépésnek nevezte, amely a maga módján hozzájárul az atomfegyvermentes övezetek létrehozására vonatkozó elképzelések népszerűsítéséhez. bejelentette, hogy a bolgár tudományos akadémia jövőre nemzetközi tudományos konferenciát szervez az európai atomfegyvermentes övezetek létrehozásával kapcsolatos kérdésekről.

ék/so ki

19.15 290383 0939

--

sk0071 4 230 mtik2009

usa - rakéták /1. rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 29. /mti/ - az egyesült államok kormányának hivatalos szóvivője kedden közölte, hogy reagan elnök szerdán nyilatkozatban ismerteti a genfi középhatótávolságu rakétatárgyalásokra szánt ugynevezett „közbülső javaslatát,,.

larry speakes, a fehér ház szóvivője bejelentése előtt egy magas állású amerikai kormányhivatalnok előzetesen arról tájékoztatta a tudósítókat, hogy az új amerikai indítvány tulajdonképpen „lépés a nulla-megoldás felé,,. azaz alapvetően nem különbözik a reagan-kormányzat eddigi álláspontjától.

a várakozás szerint valószínű, hogy az amerikai javaslat nem fog pontos számokat megnevezni, az egyesült államok - a kormány képviselője szerint - „olyan ellenőrizhető tervvel áll elő, amely az amerikai és a szovjet rakéták számának egyenlőségére épül,,.

Nm

1983.03.29.

külön hangsúlyozta az amerikai kormányhivatalnok, hogy reagan javaslata nem veszi tekintetbe a brit és francia hadsereg rendelkezésére álló középhatótávolságu rakétákat.

washingtoni politikai megfigyelők már a hivatalos közlés előtt rámutattak az amerikai „közbülső javaslat”, néhány - szerintük is - vitatható pontjára:

1. a szovjetunió a tárgyalások eddigi szakaszában világosan állást foglalt amellett, hogy hajlandó saját rakétáinak számát csökkenteni, ha a „végelszámolásnál”, figyelembe veszik a már Európában levő 162 nato-rakétát. erre az új amerikai javaslat nincs tekintettel.

2. a javaslat - mint a washington post megjegyzi - arra épül, hogy „a reagan-kormányzat köreiből kialakult vélemény szerint a szovjetek csak a rakéták telepítésének megkezdése után lesznek hajlandók észinté tárgyalásokra,, ez az állítás azonban nyilvánvalóan annak igazolásához szükséges, hogy a nato a tárgyalások helyzetétől függetlenül decemberben megkezdje a telepítést. /folyt./

br/so ki

19.24 290383 1904

-.-

sk0072 4 230 mtik2010

usa - rakéták /2. rész/

3. az amerikai kormányzat olyan pillanatban áll elő ezzel a javaslattal, amikor kül- és belpolitikai ütőkártyaként legjobban hasznosnak látja azt. weinberger hadügyminiszter kedden sajtóértekezleten védelmezte ismét a katonai szuperkölttségvetést, amelyre „a hiteles elrettentéshez és az amerikai fegyverzetkorlátozási politika sikeréhez,, lenne szükség. reagan szerdán washingtonban, csütörtökön los angelesben lép a televízió elé, hogy a lehető legnagyobb sajtónyilvánosság előtt demonstrálhassa az amerikai és a nyugat-európai közönség számára ugyanezt, s „öszönzőként,, bizonyítsa kormányának „rugalmasságát,,.

az amerikai javaslat megszületésében vitán felül érvényre jutott a nyugat-európai és az amerikai közvéleménynek az a követelése, hogy a szovjetunió genfi válasza után az egyesült államok tegye meg a következő lépést-állapítják meg washingtoni megfigyelők. + a fehér

1983.03.29.

ház korábban makacsul elzárkózott ez előtt. most formailag megvan ugyan az „új”, amerikai álláspont, kérdés azonban, hogy annak tartalma ad-e reális esélyt valamiféle megoldásra a nato telepítési határideje előtt hátralevő igen rövid időben - avagy a cél éppenséggel ennek a lehetőségnek a kizárása. mint a baltimore sun írja kedden, inkább az utóbbiról van szó, amennyiben az amerikai tervezet „gyakorlatilag garantálja,, a pershing-rakéták nszk-ba telepítésének decemberi megkezdését.

br/so ki

19.27 290383 1433

-.-

sk0073 4 230 mtik2011

cuellar - elutazás

moszkva, 1983. március 29. /mti/ - javier pérez de cuellar, az ensz főtitkára, aki vasárnap óta tartózkodott hivatalos látogatáson a szovjetunióban, kedden elutazott moszkvából.

bucsuztatására a repülőtéren megjelent andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének első helyettese, külügyminiszter.

kr/so ki

19.28 290383 0382

Nuv

-.-

sk0074 4 230 mtik2012

helmut kohlt megválasztották kancellárnak

bonn, 1983. március 29. /mti/ - az új nyugatnémet parlament keddi esti ülésén a nagy többséggel rendelkező keresztény uniópártok és a szabaddemokrata párt képviselőinek szavazataival ismét helmut kohlt választották meg az nszk kancellárjának.

a kereszténydemokrata politikus a 486 érvényes szavazatból 271-et kapott. „nem”, -mel szavazott 214-szociáldemokrata és zöld - képviselő. egy képviselő tartózkodott.

a szavazás eredményeként helmut kohlt további négy esztendeig, 1987-ig vezetheti a nyugatnémet kormányt, amely szerdán alakul meg. a 16 miniszter a bundestag ülésén teszi le majd a hivatali esküt rainer barzel, a parlament új elnöke előtt.

fkj/th ki
19.44 290383 0728

-.-

sk0075 4 230 mtik2013

weinberger

washington, 1983. március 29. /mti/ - a hadászati rakéták elleni „totális védelem”, reagani koncepcióját és a republikánus kormány katonai költségvetését védelmezte keddi sajtóértekezletén weinberger amerikai hadügyminiszter.

a miniszter „számos lehetőséget”, lát az amerikai szuperfegyver-tervezet megvalósítására, s úgy véli, a siker csak „az amerikai géniuszon”, múlik. mint mondotta, nem érdekli, hogyan válaszol a szovjetunió erre a kihívásra, a pentagon kizárólag az elnöki elképzelés „lehető legrövidebb időn belül”, végrehajtásával van elfoglalva. ennek érdekében „végrehajtó bizottság”, alakult, amelynek feladata „az összes tehetségek és eszmék mozgósítása katonai és tudományos közösségen belül”, a reagan-terv kivitelezésére.

weinberger minden kompromisszum elől elzárkózott a kormány katonai költségvetését illetően. különösen veszélyesnek tartja a hadügyminiszter mcgeorge bundy volt nemzetbiztonsági főtanácsadó, robert mcnamara volt hadügyminiszter és más volt kormánytisztviselők gyakorlati indítványait, mert azok, mint mondotta, „oroszlánrésztől fosztanak meg”, az amerikai fegyverkezési

Nur

programot, különösen a b-1 bombázó gyártásának leállítását, a haditengerészet fejlesztési programjának lassítását és az m-1 tankok gyártási ütemének csökkentését találná „veszélyesnek”, a miniszter az amerikai elrettentés „hitele”, szempontjából.

br/so ki

19.48 290383 1416

-.-

sk0076 4 230 mtik2014

szimpózium a nukleáris leszerelésről

tokió, 1983. március 29. /mti-adn/ap/ - georgij arbatov, a moszkvai amerikai kutató intézet igazgatója, max kampeľman, az egyesült államok küldöttségvezetője a madridi találkozón, kurt waldheim volt ensz-főtítkář, frank blackaby, a stockholmi nemzetközi békekutató intézet igazgatója, alfonso garcia-robles 1982. évi nobel-békedíjas - többek között ők is jelen vannak azon a szimpóziumon, amelyet tokióban az aszahi simbun című vezető japán napilap szervezett a nukleáris leszerelésről. a 330 résztvevő között nyugatnémet, kanadai és mexikói küldöttek is vannak.

a keddi nyitóülésen frank blackaby, a nemzetközi békekutató intézet igazgatója visszatartotta azt az amerikai állítást, amely szerint a lézerfegyverek fejlesztése a nukleáris fegyverkezési verseny végét jelentené. az egyesült államok az 1970-es évek elejétől 4000-ról az évtized végére tízezerre növelte robbanótölteteinek számát, s ezért is valótlán az az amerikai állítás, amely szerint az egyesült államok ebben az évtizedben „mérsékletet”, tanusított volna ezen a téren - mondotta.

az aszahi simbun interjút készített georgij arbatovval és max kampeľmannel. arbatov hangsúlyozta, hogy az 1970-es évek enyhülési politikája főként azért szakadt meg, mert az egyesült államok uralkodó körei nem tudták elfogadni azt, hogy megszűnt az egyesült államok korábbi katonai fölénye, és egyensúly alakult ki a két ország között.

arbatov veszélyesnek és megalapozatlannak minősítette azokat az amerikai állításokat, amelyek a szovjet katonai fölényről szólnak.

Nur

kampelman ezzel szemben azt állította, hogy a „szovjet fegyverkezés, idézte elő az enyhülési politika kudarcát, s az együttműködési készség hiányával vádolta a szovjetuniót. kampelman megismételte a „szovjet fenyegetésről, szülő amerikai állításokat.

km tj fg

19.55 290383 1862

-. -

sk0077 4 230 mtik2015

embargó 21 óráig

-----

kohl - kinevezés

bonn, 1983. március 29. /mti/ - helmut kohl, kancellárrá választása után, átvette karl carstens államfőtől a kinevezési okmányát, majd ezt követően a bundestag késő esti ülésén letette a hivatali esküt.

fkj/so fg

20.03 290383 0298

-. -

sk0078 4 230 mtik2016

genf - salart

genf, 1983. március 29. /taszsz/ - genfben kedden teljes ülést tartott a hadászati fegyverrendszerek korlátozásáról és csökkentéséről tárgyaló szovjet és amerikai küldöttség.

hg tj fg

20.09 290383 0220

Nm

-. -

sk0079 4 230 mtik2017

soares - program

Lisszabon, 1983. március 29. /reuter/ - mario soares, a portugál szocialista párt főtitkára, volt miniszterelnök kedden nyilvánosságra hozta azt a programot, amelyet a szocialista párt a választások utáni első 100 napban megvalósítana, ha hatalomra kerülne.

antonio ramalho eanes államfő április 25-re, a szekfűs forradalom kilencedik évfordulójára írt ki általános választásokat, miután a portugál szociáldemokrata párt által vezetett jobboldali kormánykoalíció felbomlott.

a szocialista párt fő célja - fejtette ki újságírók előtt soares - a kormány, a szakszervezetek és a munkáltatók közötti „társadalmi szerződés, megkötése azzal a céllal, hogy lehetőséget adjon a portugál gazdaságnak a talpraállásra. a program mintegy 100 intézkedést sorol fel, amelyet egy esetleges szocialista párti kormány hivatali idejének első három hónapjában megvalósítana. tervezi a 17 százalékos béremelési „plafon, megszüntetését, s felül kívánja vizsgálni azt a törvényt, amely tiltja a bankok és biztosító társaságok magántulajdonát.

a portugáliai arányos választási rendszerben a szocialista pártnak a szavazatok 43 százalékát kellene megszereznie ahhoz, hogy abszolút többséget szerezzen az egykamarás parlamentben. mario soares azonban kijelentette, hogy ha pártja esetleg nem érne el ilyen eredményt, hajlandó koalíciós kormányt is alakítani.

soares korábban kizárta azt a lehetőséget, hogy szövetségre lép a portugál kommunista párttal.

tu tj fg

20.39 290383 1505

Nm

-. -

sk0080 4 230 mtik2018

elhunyt kaverznyev

moszkva, 1983. március 29. /mti/ - életének 51. évében hétfőn moszkvában súlyos betegségben elhunyt alekszandr kaverznyev, a neves szovjet újságíró, aki hatvanas évek második felétől a hetvenes évek elejéig mintegy hét éven át volt a szovjet rádió és televízió budapesti állandó tudósítója.

a szovjet televízió állami-dijas és julius fucik-dijas kommentátorát jól ismerték Magyarországon, megbízatásának lejárta után is több ízben járt nálunk a szovjet televízió kiküldött tudósítójaként.

fl/so fg

21.00 290383 0544

--

sk0081 4 230 mtik2019

svoboda - angola

prága, 1983. március 29. /taszsz/ - a csehszlovák szocialista köztársaság párt- és állami szerveinek megbízásából kedden angolába utazott stanislav svoboda külügyminiszter-helyettes - közölte a ctk csehszlovák hírügynökség. svoboda utazásának célja, hogy az angolai kormány képviselőivel megvitassa az unita kormányellenes szervezet fogságában levő csehszlovák állampolgárok kiszabadítása érdekében teendő lépéseket.

le fg

21.37 290383 0462

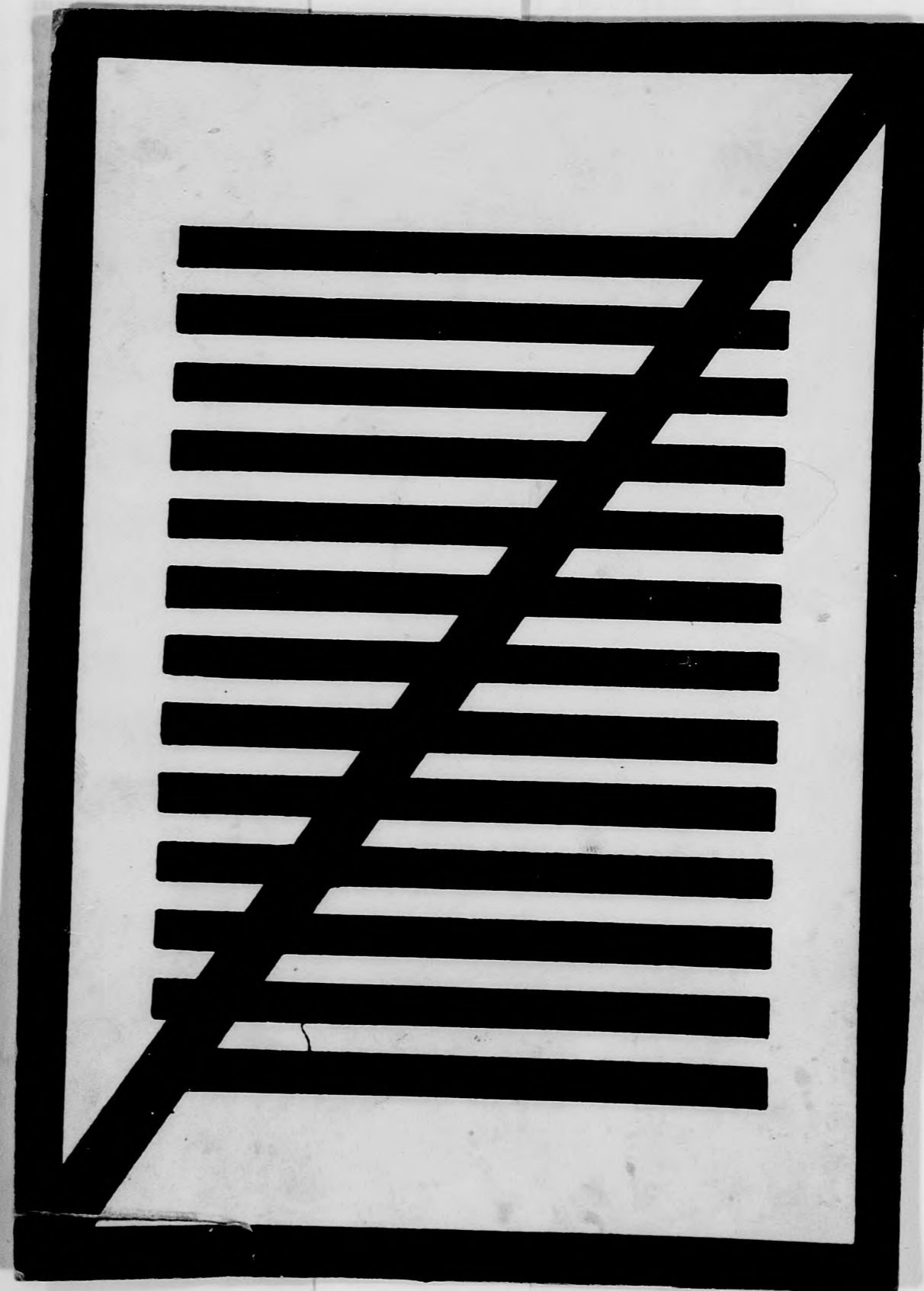
Nw

--

F!

Lány.

67. old.

sk0083 4 800 mtik2022

tartalomjegyzék 2. sk0031-sk0060-1g

sk0031 két rövid hír
 hanoi: thaiföldi provokációk
 varsó: szolidaritás - letartóztatás

sk0032 cuellar-nyilatkozat
 sk0033 közalkalmazottak nemzetközi szakszervezete
 sk0034 a nyugatnémet parlament alakuló ülése
 sk0035 kina-usa
 sk0036 kina-indokina
 sk0037 papandreu a rakétatelepítésről
 sk0038 javítás az sk0032. sz. hírre /cuellar-nyilatkozat/
 sk0039 habib - libanon
 sk0040 dzsumblatt - sajtókonferencia /1. rész/
 sk0041 india-egyesült államok
 sk0042 dzsumblatt - sajtókonferencia /2. rész/
 sk0043 magyar színházi est bukarestben
 sk0044 genfi tárgyalások - eurohadászati/részben szerk. táj.!/

sk0045 a brit munkáspárt választási programja /1. rész/
 sk0046 a brit munkáspárt választási programja /2. rész/
 sk0047 vsz - karl marx
 sk0048 genfi leszerelési bizottság
 sk0049 etna
 sk0050 tények és vádaskodások /1. rész//panoráma/
 sk0051 tények és vádaskodások /2. rész//panoráma/
 sk0052 gromiko-cuellar
 sk0053 nyugatnémet parlament - 2.
 sk0054 sztambolics - jugoszláv sajtó
 sk0055 náci háborús bűnösök
 sk0056 nicaragua - fejlemények
 sk0057 rövid hírek
 peking: jao ji-lin - japán
 athén: görög légisztrájk
 london: calvi-ügy

sk0058 a rudé právo a visszaélésekről
 sk0059 francia pénzkiviteli korlátozás
 sk0060 szolgáltatások - szkp kb-határozat
 folyt.
 fg/th

21.39 290383 1347

Nww

-.-

sk0084 4 800 mtik2023

tartalomjegyzék - 3. sk0061-sk0084-1g

sk0061 cuellar-sajtóértekezlet /1. rész/
 sk0062 cuellar-sajtóértekezlet /2. rész/
 sk0063 nato - eurorakéták
 sk0064 kina - usa - 2.
 sk0065 a bolíviai elnök párizsban
 sk0066 közel-keleti hírek
 sk0067 bolgár nemzetgyűlési ülésszak
 sk0068 rövid hírek
 szófia: bkp-izraeli kp
 athén: marchais athénban
 london: irán - letartóztatások
 reggio calabria: olaszország - heroin
 uj-delhi: india - teherautó-szerencsétlenség
 dakka: ázsiai együttműködés

sk0069 „antonov-ügy” - római sajtókonferencia
 sk0070 balkán - kerekasztal
 sk0071 usa - rakéták /1. rész/
 sk0072 usa - rakéták /2. rész/
 sk0073 cuellar - elutazás
 sk0074 helmut kohlt megválasztották kancellárnak
 sk0075 weinberger
 sk0076 szimpózium a nukleáris leszerelésről
 sk0077 kohl-kinevezés
 sk0078 genf - salart
 sk0079 soares - program
 sk0080 elhunyt kaverznye
 sk0081 svoboda - angola
 sk0082 tartalomjegyzék 1.
 sk0083 tartalomjegyzék 2.
 sk0084 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: pirityi sándor
 éliás béla
 flesch istván
 kis csaba
 fodor györgy

- v e g e -

fg/th

21.40 290383 1463

Nww

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/K

Külföldi hírek

-----
budapest, 1983. március 30.

kül

s z e r d a
-----

sk0001 4 230 mtik1003

magyar filmek párizsban

párizs, 1983. március 30. /mti/ - a párizsi georges pompidou kulturális központban a párizsi magyar intézet, a hungarofilm és a magyar televízió közreműködésével szerdától kezdve két héten át mintegy husz magyar filmet - játék- és rövidfilmeket, s televíziós filmeket - vetítenek, s átfogó képet adnak gyöngyössy imre és kabai barna rendezők eddigi munkásságáról.

ds/th fg

06.50 300383 0419

ll

